

М

www.hamsafon.tj
E-mail: minbarihalk@bk.ru

Барои ваҳдат, рушди устувори иқтисодӣ
ва зиндагии шоистаи мардум!

ИНБАРИ ХАЛҚ

20 январи
соли 2016,
чоршанбе,
№3 (1035)

НАШРИЯИ МАРКАЗИИ ҲИЗБИ ХАЛҚИИ ДЕМОКРАТИИ ТОҶИКИСТОН

ПАЁМИ

Пешвои миллат, Президенти
Тоҷикистон муҳтарам
ЭМОМАЛӢ РАҲМОН ба Маҷлиси
Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон

**МУҲТАРАМ АЪЗОИ МАҶЛИСИ
МИЛЛӢ ВА ВАКИЛОНИ МАҶЛИСИ
НАМОЯНДАГОН!
ҲАМВАТАНОНИ АЗИЗ!**

Паёми имсола ба мақоми олии қонунгузори мамлакат ва мардуми шарифи Тоҷикистон дар шароити торафт мураккаб гардидани вазъи ҷаҳони муосир, густариш пайдо кардани зухуроти ниҳоят хатарноки асри нав - терроризм ва экстремизм, вусъати бесобиқаи бархӯрди мановфеи абарқудратҳо барои аз нав тақсим кардани ҷаҳон ва вобаста ба ин, боз ҳам печидаву муташанниҷ гардидани вазъи сиёсии сайёра, инчунин шиддат гирифта-

ни буҳрони молиявӣ иқтисодӣ дар бисёр кишварҳои олам пешниҳод мегардад.

Соли 2015-ум ба таърихи навини кишварамон, қабл аз ҳама, бо чорабиниҳои муҳими сиёсӣ - интихоботи вакилон ба Маҷлиси Олӣ ва маҷлисҳои маҳаллӣ ворид гардид.

Меҳоҳам махсус хотирнишон созам, ки интихобот дар фазои сулҳу суботи комил ва дар сатҳи баланди сиёсӣ баргузор шуда, бори дигар болоравии маърифати сиёсӣ мусъулияти шаҳрвандии мардуми Тоҷикистонро нишон дод.

Бо истифода аз фурсат, ба кулли мардуми шарифи кишвар барои ширка-

ти фаъолона дар муҳимтарин чорабиниҳои сиёсии сол бори дигар миннатдорӣ баён менамоем.

Дар соли гузашта, ҳамчунин, як силсила маърақаҳои муҳим, аз ҷумла Конфронси байналмилалӣ доир ба ҷамъбасти раванди татбиқи яке аз ташаббусҳои Тоҷикистон дар Созмони Миллали Муттаҳид - Даҳсолаи байналмилалӣ амалиёти "Об барои ҳаёт" дар солҳои 2005-2015, 700 - солагии мутафаккири барҷастаи Машриқзамин Мир Сайид Али Ҳамадонӣ ва 3000 - солагии Ҳисори бостонӣ баргузор гардиданд, ки ҳамаи онҳо, дар маҷмӯъ, дар амри густариши ҳисси миллӣ, худшино-

сиву ҳудодоҳии хурду бузурги мамлакат, инчунин дар таҳкими нуфузу эътибори кишварамон нақши муассир гузоштанд.

Соли 2015-ум, бо вучуди таъсири буҳрони молиявӣ иқтисодии ҷаҳонӣ ва афзоиши фишор ба иқтисоди миллии мо дар натиҷаи заҳмати аҳлонаи мардуми шарафманди кишварамон рушди мусбати иқтисодӣ ва устувори нишондиҳандаҳои макроиқтисодӣ таъмин гардида, ҳаҷми маҷмӯи маҳсулоти дохилӣ ба зиёда аз 48 миллиард сомонӣ, суръати афзоиши он ба 6 фоиз баробар шуд ва сатҳи таваррум 5 фоизро ташкил кард.

сах. 2 ➡

ПАЁМИ

Пешвои миллат, Президенти
Тоҷикистон муҳтарам
ЭМОМАЛӢ РАҲМОН ба Маҷлиси
Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон

← саҳ. 2

Сатҳи камбизоатӣ то 31 фоиз паст гардид ва маҷмӯи маҳсулоти дохилӣ ба ҳар сари аҳоли 3,8 фоиз зиёд шуд. Маблағи пасандозҳо дар давоми сол 9 миллиард сомонӣ ё 35 фоиз афзуд.

Нишондиҳандаҳои зикршуда ба идома пайдо кардани тамоюли беҳтар гардидани вазъи демографӣ ва тандурустии аҳоли мусоидат намуданд, ки дар натиҷа умри миёнаи шаҳрвандон ба 73,5 сол расид ва шумораи фавти модарону кӯдакон нисбат ба солҳои пешин хеле коҳиш ёфт.

Нишондиҳандаи фавти модарон ҳангоми таваллуд дар панҷ соли охир 1,6 баробар ва фавти кӯдакон 2,5 баробар кам шудааст.

Соли 2015 дар доираи барномаҳои давлативу соҳавӣ беш аз 205 ҳазор ҷойи нави корӣ таъсис дода шуд. Нишондиҳандаи қарзи давлатӣ соли гузашта нисбат ба маҷмӯи маҳсулоти дохилӣ 27,9 фоизро ташкил кард, ки ин рақам тибқи меъёрҳои байналмилалӣ вобаста ба идоракунии қарз нишондиҳандаи муътадил ба ҳисоб меравад.

Дар баробари ин, хотиррасон бояд кард, ки соли 2015 аксари соҳаҳои иқтисоди миллии мо таҳти таъсири шадиди омилҳои берунӣ қарор гирифта, ин раванд ба вусъати робитаҳои тижоратӣ, тавозуни пардохт, қурби пули миллий ва нишондиҳандаҳои буҷети давлатӣ то андозае таъсири манфӣ расонид.

Барои пешгирӣ кардани чунин вазъ, Ҳукумат нақшаи чорабиниҳои иловагӣ қабул карда, дар доираи он ҷиҳати таъмин намудани тараққиёти соҳаҳои воқеии иқтисодиёт, дастгирии давлатии соҳибкорӣ, ҷалби ҳарчи бештари сармояи дохиливу хориҷӣ, таъсиси корхонаҳои истеҳсолӣ ва ҷойҳои нави корӣ, густариши ҳамкориҳо бо шарикони тижоратӣ ва ташкилотҳои молиявии ҷаҳонӣ як силсила тадбирҳои судмандро амалӣ намуд.

Дар доираи чорабиниҳои зиддибуҳронӣ бо мақсади бо ҷойи кор таъмин намудани шаҳрвандони бекор ва муҳоҷирони меҳнатии ба Ватан баргашта "Барномаи давлатии мусоидат ба шугли аҳоли барои солҳои 2016-2017" қабул гардид, ки бояд дар асоси он беш аз 300 ҳазор ҷойҳои нави корӣ таъсис ва барқарор карда шаванд.

Соли гузашта бо сабаби идома ёфтани тамоюли манфӣ дар бозорҳои ҷаҳонӣ нархи молу маҳсулоти асосии содироти кишвар паст рафта, таъсири омилҳои берунӣ ба пули миллий зиёд гардид.

Илова бар ин, офатҳои табиӣ дар давоми сол рух дода, аз ҷумла сардии ҳаво дар вилояти Суғд, селу заминларза дар Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, як қатор ноҳияҳои водии Рашт ва вилояти Хатлон ба иқтисодиёти мамлакат дар ҳаҷми беш аз 4 миллиард сомонӣ зарар расониданд.

Ҳукумат барои ҳарчи зудтар бартараф намудани оқибати офатҳои табиӣ тамоми тадбирҳои заруриро андешида истодааст.

Дар навбати аввал манзилҳои зисти аҳоли ва иншооти харобгардида, аз ҷумла роҳу пулҳо, мактабу муассисаҳои тиббӣ ва хатҳои интиқоли барқ аз нав сохта ва барқарор шуда истодаанд.

Соли 2015-ум гардиши савдои хориҷии мамлакат нисбат ба соли 2014-ум 18 фоиз, аз ҷумла содирот 9 фоиз, воридот 20 фоиз ва хизматрасониҳои пулакӣ 7 фоиз коҳиш ёфт.

Шароити имрӯзаи иқтисодиёти ҷаҳонӣ талаб менамояд, ки барои беҳтар намудани вазъи соҳаҳои иқтисоди миллий доир ба истифодаи самараноки захираву иқтидорҳои молиявӣ, истеҳсолӣ ва табиӣ кишвар, пешбурди сиёсати самараноки молия ва қарз, риояи қатъии низоми истифодаи сарфакоронаи маблағҳои буҷетӣ, таъмини амнияти озуқаворӣ, дастгирӣ ва ғайраи истеҳсолкунандагонии ватанӣ, тақвияти иқтидорҳои содиротӣ, баҳусус, фароҳам овардани шароити мусоид барои рушди соҳибкорӣ аз ҷониби Ҳукумат тадбирҳои иловагӣ андешида шаванд.

Бояд гуфт, ки ҳарчанд қисми зиёди дастури супоришҳо ва иқдомиҳои дар Паёми соли 2015 баёнгардида бо дарназардошти имконияту захираҳои мавҷуда иҷро шуд, вале бо сабаби коҳиш ёфтани содироту воридот ва иҷро нашудани баъзе нишондиҳандаҳои буҷети давлатӣ зиёд намудани музди меҳнат ва нафақаи стипендия амалӣ нагардид.

Вале ин иқдом дар сархати тадбирҳои аввалиндараҷаи Ҳукумати мамлакат дар соли 2016 боқӣ мемонад, зеро ман борҳо таъкид кардаам, ки муҳайё намудани шароити ҳарчи беҳтари зиндагӣ барои сокинони кишвар ҳадафи олитарини фаъолияти Президент ва Ҳукумат мебошад.

Бо дарназардошти рушди иқтисодиёти мамлакат, идоракунии самараноки захираҳои молиявии давлатӣ ва ба эътидол овардани хароҷот ҷиҳати иҷрои тадбирҳои пешбиниамудаи Паёми соли гу-

зашта дар ин самт аз 1-уми июли соли равон марҳалаи навбатии зиёдшавии музди меҳнат амалӣ карда мешавад.

Аз ҷумла музди меҳнати кормандони мақомоти ҳокимият ва идоракунии давлатӣ, кормандони мақомоти ҳифзи ҳуқуқ ва хизматчиёни ҳарбӣ 15 фоиз, кормандони муассисаҳои маориф, ба шумули муассисаҳои таҳсилоти томактабӣ, миёнаи умумӣ ва олӣ, дигар муассисаҳои соҳаи маориф, илм, фарҳанг, варзиш ва тандурустӣ 20 фоиз, муассисаҳои соҳаи ҳифзи иҷтимоӣ, аз ҷумла хона - интер-

Дар баробари ин, стипендияи донишҷӯён ва дигар намудҳои стипендия 30 фоиз, инчунин музди меҳнати ҳадди ақал 60 фоиз зиёд шуда, андозаи он аз 250 сомонӣ то ба 400 сомонӣ баробар мегардад.

Қисми суғуртавии нафақаҳои суғуртаи низ бозҳисобӣ (индексатсия) карда мешавад. Барои маблағгузориҳои чорабиниҳои зикршуда аз буҷети давлат дар як сол 1 миллиарду 323 миллион сомонӣ равона мегардад.

Аз ин лиҳоз, ба Ҳукумати мамлакат супориш дода мешавад, ки дар ин самт тадбирҳои мушаххас андешида.

Мо дар давраи қарор дорем, ки муҳлати татбиқи як қатор барномаҳои давлативу соҳавӣ, аз ҷумла аввалин Стратегияи миллии рушд ба анҷом мерасад.

Бо мақсади суръат бахшидани корҳои ҷиҳати расидан ба ҳадафҳои афзалиятнок ва муайян намудани дурнамои минбаъдаи рушди иқтисодиву иҷтимоии кишвар Стратегияи миллии рушди Тоҷикистон барои давраи то соли 2030 таҳия гардида, ҳоло дар баррасии вазорату идораҳои қарор дорад.

Дар санади мазкур се ҳадафи миллии эълонкардаамон ҳамчун вазифаҳои аввалиндараҷа боқӣ мемонанд ва мо азми қатъӣ дорем, ки дар ояндаи наздиктарин иҷрои онҳоро таъмин намоем.

Дар давраҳои минбаъдаи ин ҳадафҳои сифатҳои нав касб карда, асоси онҳоро гузаштан аз таъмини истиқлолияти энергетикӣ ба истифодаи самарабахши нерӯи барқ, аз бунбасти коммуникатсионӣ баромада, ба кишвари транзитӣ табдил

Роҳбарони вазоратҳои маориф ва илм, рушди иқтисод ва савдо, инчунин ректорони муассисаҳои таҳсилоти олӣ супориш дода мешавад, ки дар давоми чор соли оянда маъсалаи пурра бо омӯзгорони ҷаҳонӣ дақиқ, технологияҳои иттилоотӣ ва забонҳои хориҷӣ, дар навбати аввал, русиву англисӣ таъмин кардани муассисаҳои таҳсилоти умумиро ҳал намоянд.

натҳо барои пиронсолону маъюбон, шӯбаҳои кумаки иҷтимоӣ дар хона ва истироҳатгоҳу озоишгоҳҳо барои собиқадорони ҷангу меҳнат ва шахсони ба онҳо баробаркардашуда 25 фоиз зиёд карда мешавад.

Ҳадди ақал ва ҳадди ниҳони нафақа аз рӯи синну сол ва нафақаи заминавӣ, инчунин нафақаи меҳнатии шаҳрвандон ба ҳисоби миёна то 20 фоиз баланд бардошта мешавад.

ёфтан ва таъмин намудани амнияти озуқавориву дастрасии аҳоли ба ғизои хушсифат ташкил хоҳад дод.

Дар ин раванд, ба самаранокии соҳаҳои воқеии иқтисодиёт, рушди нерӯи инсонӣ, гуногуншаклии истеҳсолот, тақвияти институтсионалӣ ва тараққиёти минтақаҳо афзалият дода мешавад.

Мо инкишофи устувори минбаъдаи кишварро дар шакли индустриалӣ ва инноватсионӣ пешбинӣ карда, барои баланд бардоштани самаранокии истифодаи захираву имкониятҳо дар ҳамаи соҳаҳои ҳаёти иқтисодиву иҷтимоӣ таълош менамоем ва ҷиҳати роҳ надодан ба осебпазирии иқтисоди миллии кишвар дар давраи дарозмӯҳлат тадбирҳои алоҳидаро амалӣ карда истодаем.

Вобаста ба ин, Ҳукуматро зарур аст, ки фаъолияти худро дар самтҳои зикршуда тақвият бахшида, ҳамкориҳои мақомоти марказӣ ва маҳаллии идораи давлатӣ, шарикони рушд, бахши хусусӣ ва ҷомеаи шахрвандиро бо мақсади ноил гардидан ба ҳадафҳои стратегии кишвар таъмин намояд.

Истеҳсолоти саноатӣ пешбарандаи иқтисоди миллӣ, таъминкунандаи шугли аҳоли, сарчашмаи даромади буҷети давлатӣ ва дар маҷмӯъ, омили муҳимтарини ҳалли масъалаҳои иҷтимоӣ мебошад.

Бо мақсади иҷрои ин вазифаҳо ва ноил шудан ба пешрафти саноати кишвар то ба имрӯз як қатор барномаҳои соҳавӣ татбиқ гардиданд, ки ба тавсеаи коркарди аввалияи ашёи хоми саноатӣ ва маҳсулоти кишоварзӣ мусоидат намуданд.

Ҳоло барои истифодаи ҳарчи бештари иқтидорҳои саноатӣ ва афзоиш додани коркарди ашёи хоми ватанӣ, аз ҷумла коркарди пурраи нахи пахта як қатор имтиёзҳо пешбинӣ шудаанд.

Илова бар ин, барои сохтмони аксари иншооти муҳим ва воридоти таҷҳизоти технологияҳои замонавӣ низ як силсила имтиёзҳо муқаррар гардида, маблағи умумии онҳо дар шаш соли охир 20 миллиард сомонӣ ва танҳо дар соли гузашта 4 миллиард сомони ро ташкил кард. Яъне ин маблағҳо бо мақсади дастгирии соҳибкорӣ дар ихтиёри соҳибкорон гузошта шудаанд.

Татбиқи чунин тадбирҳо ва барномаҳои соҳавӣ имкон дод, ки шумораи корхонаҳои истеҳсолии муҷахҳаз бо технологияҳои муосир зиёд гардида, ҳаҷми воқеии истеҳсоли маҳсулоти саноатӣ дар даҳ соли охир 1,6 баробар афзоиш ёбад.

Вале ин нишондиҳанда барои пурра таъмин кардани бозори истеъмолии кишвар ва афзоиш додани содирот ҳанӯз кофӣ нест.

Аз ин лиҳоз, моро лозим аст, ки бо истифодаи васеъ аз технологияҳои муосир ҳаҷми истеҳсоли молу маҳсулоти ивазкунандаи воридотро зиёд карда, талаботи бозорро бо маҳсулоти рақобатпазири ватанӣ таъмин намоем ва ҷиҳати тақвияти иқтідори содироти кишвар ва таъсиси ҷойҳои нави корӣ тадбирҳои зарурӣ андешем.

Татбиқи сиёсати пешгирифтаи Ҳукумат дар соҳаи саноати истихроҷ ва коркард нишон дод, ки вобастагии иқтисоди кишварро аз воридоти ангишт, семент ва дигар навъҳои масолеҳи сохтмон бартараф кардан ва барои содироти минбаъдаи онҳо замина фароҳам овардан мумкин аст.

Илова бар ин, дар чандин ноҳияҳои кишвар бунёди минтақаҳои саноатӣ, аз ҷумла ду корхонаи коркарди нафт бо иқтідори қариб 2 миллион тонна, се корхонаи сементбарорӣ бо иқтідори беш аз 3 миллион тонна, корхонаҳои бофандагӣ бо иқтідори коркарди 52 ҳазор тонна нахи пахта ва истеҳсоли 150 миллион метри мураббаъ матои пахтагин, сохтмони се корхонаи саноати кимйӣ, коркарди металлҳои ранга бо иқтідори истеҳ-

соли 1400 килограмм тилло, корхонаи бузурги металлургӣ бо иқтідори 50 ҳазор тонна рӯҳ ва 50 ҳазор тонна сурб ва боз як корхонаи металлургӣ бо иқтідори 400 ҳазор тонна имсол ва соли оянда ба истифода дода мешаванд.

Қобили таъкид аст, ки фаъолияти корхонаҳои саноатӣ, махсусан, корхонаҳои коркарди маъдан ва металлургияи сиёҳу ранга ба нерӯи барқ ва дигар шароити инфрасохтгорӣ вобастагӣ дорад.

Аз ин рӯ, зарур аст, ки ҳангоми ба нақшагирии сохтмони корхонаҳои саноатӣ масъалаи ба манбаъҳои ашёи хом наздик ҷойгир кардани онҳо, ҳаҷми зарурии нерӯи барқ, об, роҳ ва дигар инфрасохтори истеҳсоливу иҷтимоӣ бо истифодаи технологияҳои каммасраф ба инобат гирифта шавад.

Дар стратегияи рушди минбаъдаи кишвар саноатикунони мамлакат пешбинӣ шудааст.

Ин иқдом ба афзоиши коркарди пурраи ашёи хом, зиёд шудани ҳаҷми истеҳсоли маҳсулоти рақобатпазири ватанӣ ва тақвияти иқтідори содироти кишвар мусоидат карда, барои беҳтар гардидани тавозуни савдои хориҷӣ ва ҳалли масъалаҳои иҷтимоӣ заминаи воқеӣ фароҳам меорад.

Бинобар ин, Ҳукумати мамлакат, аз ҷумла вазоратҳои саноат ва технологияҳои нав, кишоварзӣ ва дигар вазорату идораҳои дахлдорро зарур аст, ки ҷиҳати ҳалли ҳадафҳои стратегӣ ва татбиқи шаклу усулҳои пешрафтаи идоракунӣ иқтисодиёт барномаҳои соҳавиро дар доираи афзалиятҳои муайяншуда таҳия карда, татбиқи саривақтӣ ва сифатноки онҳоро таъмин намоянд.

Робитаҳои иқтисодии хориҷии мамлакат тавассути таъмин намудани истеҳсолоти ватанӣ ва кам кардани монеаҳои маъмуриву техникӣ тадриҷан густариш ёфта, Тоҷикистон имрӯз аз ҷониби ҷомеаи ҷаҳонӣ ҳамчун шарикони бозёти-моди тижоратӣ шинохта шудааст.

Бо вучуди ин, дар фаъолияти иқтисодии берунии мо бинобар номунавозин будани истеҳсолоти ватанӣ ҳиссаи воридот нисбат ба талабот то ба ҳол зиёд аст.

Аз ин лиҳоз, дар стратегияи сиёсати савдои хориҷӣ дар давраи миёнамуҳлат бояд ба се самти асосӣ - ҳавасмандгардонии содирот, рушди истеҳсолоти ба содирот нигаронидашуда ва соддагардонии расмиёти савдо аҳамияти хоса дода шавад.

Бо ин мақсад, роҳбарони вазоратҳои рушди иқтисод ва савдо, саноат ва технологияҳои нав, кишоварзӣ ва дигар вазорату идораҳоро зарур аст, ки барномаи мусоидат ба содирот ва истеҳсоли маҳсулоти ивазкунандаи воридотро барои давраи миёнамуҳлат таҳия карда, бо тартиби муқарраргардида ба Ҳукумат пешниҳод намоянд.

Дар доираи татбиқи барномаи зикршуда бояд маҷмӯи чорабиниҳо доир ба фароҳамсозии шароити мусоид ҷиҳати васеъ ба роҳ мондани коркарду фурӯши маҳсулот, зиёд кардани номгӯи молҳои содиротӣ, аз ҷумла ноил шудан ба истеҳсоли на кам аз 20 номгӯи нави молҳои ивазкунандаи воридот бо арзиши баланди иловашуда ва иловатан ба роҳ мондани истеҳсоли 20 намуди чунин молҳои содиротӣ амалӣ карда шавад.

Тавре ки таъкид гардид, инкишофи соҳаи саноат, дар навбати аввал, аз истеҳсоли нерӯи барқ вобаста мебошад.

Вале бояд гуфт, ки то ба имрӯз ҳаҷми нерӯи барқи дар кишвар истеҳсолшаванда барои таъмин намудани инкишофи устувори иқтисодиёт кифоят намекунад.

Аз ин хотир, моро лозим аст, ки дар баробари ба кор андохтани иқтидорҳои нави истеҳсоли нерӯи барқ истифодаи

самаранокии онро дар ҳамаи соҳаҳо таъмин намуда, махсусан, ба истифодаи техникаву таҷҳизоти каммасрафи барқӣ аҳамияти аввалиндараҷа диҳем.

Соли 2016 мо нақша дорем, ки дар ҳаҷми 300 мегаватт иқтидорҳои иловагии энергетикиро ба истифода супорем. Вале дар баробари ин, дар давоми сол ба кор андохтани иқтидорҳои нави саноатиро дар ҳаҷми 350 мегаватт ба нақша гирифтаем.

Ҳарчанд ки дар кишвари мо истихроҷи нафту газ ва коркарди маводи сӯзишворӣ хеле кам аст, вале захираҳои гидроэнергетикамон ниҳоят бузурганд ва истифодаи оқилонаи онҳо метавонад имкониятҳои моро доир ба таъмин намудани рушди устувори иқтисодӣ ва тақвияти иқтідори содироти кишвар бамавриб афзун гардонад.

Ҳоло бо мақсади беҳтар кардани таъминоти аҳолии чандин шахру ноҳияи мамлакат бо оби тозаи нӯшокӣ 7 лоиҳаи давлатии сармоягузорӣ ба маблағи умумии қариб 1 миллиард сомонӣ амалӣ шуда истодааст. Умуман, дар даврони истиқлолият бо ин мақсад дукуним миллиард сомонӣ сарф шудааст.

Пешрафти ояндаи ҷаҳон аз энергияи барқароршаванда вобастагии зиёд дорад. Зеро он омили муҳими таъмин намудани тараққиёти босуботи иқтисодиву иҷтимоӣ, ташаққули "иқтисоди сабз", ҳифзи муҳити зист, пешгирии офатҳои табиӣ вобаста ба тағйирёбии иқлим ва коҳиши партовҳои гази карбон мебошад.

Тоҷикистон чун кишвари дорои захираҳои фаровони об ҷонибдори истифодаи одилонаву оқилонаи ин захираҳо тавассути ҳамкориҳои байналмилалӣ ва минтақавӣ мебошад ва татбиқи пайгириҳои дипломатии ҳамкорӣ дар соҳаи обро ягона василаи ҳалли мушкилот дар ин самт меонад.

Зеро дастрасӣ ба энергия дар роҳи расидан ба ҳадафҳои рушди устувор нақши калидӣ дошта, хусусан барои кишварҳои тараққиқунанда ва кӯҳистон ба масъалаи муҳимтарини рӯз табдил ёфтааст.

Аз ин лиҳоз, барои Тоҷикистон масъалаи дастрасӣ ба энергия ҷиҳати таъмин намудани тараққиёти иқтисодиву иҷтимоӣ ва коҳиш додани камбизоатӣ аҳамияти хоса дорад.

Дар ин росто, бар пояи татбиқи гузоштани пешниҳоди Тоҷикистон оид ба эълони даҳсолаи нави байналмилалӣ "Об барои рушди устувор" аз аҳамияти хосае бархурдор хоҳад буд.

Ҳукумати мамлакат захираҳои гидроэнергетикиро сарвати миллӣ мешуморад. Бинобар ин, мо рушди соҳаи энергетикаи обиро ба сифати яке аз самтҳои афзалиятноки фаъолияти худ муайян карда, дар ҳамкорӣ бо шарикони байналмилалӣ таъмиру навсозӣ ва сохтмони иншооти энергетикиро идораи медиҳем.

Дар солҳои соҳибистиқлолӣ барои тараққиёти энергетика дар кишвар 32 лоиҳаи давлатии сармоягузорӣ бо ҷалби зиёда аз 12 миллиард сомонӣ татбиқ карда шудааст.

То охири соли 2016 навбати дуҷуми Маркази барқу гармидиҳии Душанбе - 2 (300 мегаватт) ба маблағи дуҷуми миллиард сомонӣ ба истифода дода мешавад, ки ин таъминоти аҳолиро бо барқ хеле беҳтар мегардонад. Инчунин, сохтмони хатти минтақавии интиқоли барқи

КАСА-1000 (252 километр) ба маблағи 2,2 миллиард сомонӣ оғоз мегардад, ки он шабакаҳои барқии моро бо дигар кишварҳои минтақа пайваст намуда, ба тавсеаи ҳамкориҳои иқтисодӣ бо давлатҳои ҳамсою мусоидат мекунад.

Ҷиҳати расидан ба истиқлолияти энергетикӣ аз ҳисоби маблағҳои буҷетӣ ва сармояи хориҷӣ 36 миллиард сомонӣ равона гардида, танҳо соли ҷорӣ барои пешрафти соҳа 4 миллиард сомонӣ ҷудо карда мешавад.

Сохтмону таҷдиди иншооти энергетикӣ ба нақша гирифташуда дар ояндаи наздик имкон медиҳад, ки аҳоли ва соҳаҳои гуногуни иқтисоди миллиамон пурра бо барқ таъмин гардида, барои содироти нерӯи барқӣ зиёдтарӣ дар фасли тобистон ба кишварҳои минтақа шароит фароҳам оварда шавад.

Яке аз бахшҳои пешбарандаи иқтисодиёти Тоҷикистон ва бо ҷойи кор таъмин намудани аҳоли соҳаи кишоварзӣ буда, рушди он солҳои охир дар сатҳи устувор қарор дорад.

Дар натиҷаи тадбирҳои то ба ҳол андешидашуда тараққиёти воқеии маҷмӯи маҳсулоти кишоварзӣ таъмин гардида, дар даҳ соли охир қариб 2 баробар зиёд шудааст ва имрӯз ба ҳисоби миёна 23 ғоизи маҷмӯи маҳсулоти дохилии моро ташкил медиҳад.

Қобили зикр аст, ки баланд бардоштани маданияти заминдорӣ, истифодаи самаранокии обу замин ва ҷорӣ намудани кишти тақрорӣ ба афзоиши маҳсулоти кишоварзӣ мусоидат карда истодааст.

Дар 15 соли охир дар соҳаи кишоварзӣ 42 лоиҳаи давлатии сармоягузорӣ ба маблағи зиёда аз 3,7 миллиард сомонӣ амалӣ карда шуд. Айни замон дар соҳаи мазкур татбиқи 9 лоиҳаи давлатии сармоягузорӣ дар ҳаҷми 1,5 миллиард сомонӣ идора дорад.

Ҷиҳати иҷрои Фармони Президенти Тоҷикистон аз 27 - уми августи соли 2009 "Дар бораи тадбирҳои иловагӣ доир ба рушди соҳаи боғу тоқпарварӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2010-2014" дар майдони 50000 гектар боғу тоқзори нав бунёд гардида, барномаи барзиёд иҷро карда шуд ва бо ҳамаи роҳ беш аз 100 ҳазор ҷойи кории нав муҳайё гардид.

Бо мақсади идораи бахшидани ин раванд, аз ҷониби Ҳукумат барномаи нави рушди соҳаи боғу тоқпарварӣ барои солҳои 2016 - 2020 қабул гардид, ки тибқи он дар 5 соли оянда бунёди 20 ҳазор гектар боғу тоқзори нав пешбинӣ шудааст.

Дар иртибот ба ин, зарур аст, ки таваҷҷуҳи соҳибкорони ватанӣ ба бунёди корхонаҳои муҷахҳаз бо технологияҳои муосир оид ба коркарди меваву сабзавот ва истеҳсоли маҳсулоти ниҳой, зиёд намудани масоҳати гармхонаҳо, марказҳои логистикӣ, инчунин сардхонаҳои ҳозиразамон барои нигоҳдории меваву сабзавот равона карда шавад.

Солҳои охир афзоиши солонаи истеҳсоли маҳсулоти умумии кишоварзӣ ба ҳисоби миёна беш аз 7 ғоиз ва дар соли 2015 - ум 3,2 ғоизро ташкил медиҳад.

Ҳоло захираҳои бозори истеъмолии кишвар аз ҳисоби истеҳсоли маҳсулоти соҳаи кишоварзии мамлакат ташаққули ёфта, ин раванд ба фаровонии бозори истеъмоли ва нархи маҳсулот таъсири мусбат расонида истодааст.

Аз ин лиҳоз, меҳодам ба тамоми кишоварзони мамлакат барои заҳмати софдилона ба хотири афзун намудани истеҳсоли маҳсулот, фаровон гардонидани бозори истеъмоли ва таъмини аҳоли бо маҳсулоти ғизоӣ изҳори сипос намоям.

саҳ. 4 ➡

ПАЁМИ

← саҳ. 3

Мо шароити бисёр мусоиди табиӣ ва захираву имкониятҳои зарурии дорем, ки дар сурати истифодаи пурра ва самараноки онҳо метавонем аҳолии кишварро бо маҳсулоти ғизоӣ таъмин кунем, яъне масъалаи амнияти озуқаворӣ - яке аз ҳадафҳои миллиамонро ҳал намоем.

Дар иртибот ба ин, Ҳукумати мамлакат бояд тамоми монеаҳои мавҷударо дар самти содироти меваю сабзавот, аз ҷумла меваи хушк аз байн бардорад.

Дар шароити кӯҳсори Тоҷикистон ташаққули инфрасохтори нақлиётӣ яке аз шартҳои асосии пешрафти иқтисодии милли ба шумор меравад.

Дар солҳои истиқлолият дар соҳаи нақлиёти кишвар 45 лоиҳаи давлатии сармоягузорӣ ба маблағи умумии зиёда аз 12 миллиард сомонӣ татбиқ гардида, беш аз 2000 километр роҳҳои мошингард таҷдиду бунёд ва ба истифода супорида шудаанд.

Ҳоло дар соҳа татбиқи 14 лоиҳа ба маблағи умумии панҷуним миллиард сомонӣ идома дорад.

Соли 2015 азнавсозии шоҳроҳи мошингарди Душанбе - Турсунзода ба масофаи 57 километр ба маблағи беш аз 800 миллион сомонӣ ва шоҳроҳи Айни-Панҷакент ба масофаи 113 километр ба маблағи беш аз 700 миллион сомонӣ анҷом ёфт.

Имсол азнавсозии роҳи мошингарди Восеъ - Ховалинг ба масофаи 88 километр ва ба маблағи 370 миллион сомонӣ ба анҷом мерасад.

Ҳамчунин, роҳи оҳани Душанбе - Қўргонтеппа (қисмати Ваҳдат - Ёвон) ба истифода супорида мешавад, яъне робитаи пойтахти мамлакат бо яке аз вилоятҳои калонтарини кишвар - вилояти Хатлон таъмин мегардад.

Мо дар замони истиқлолият беш аз 190 километр роҳи оҳан бунёд кардем.

Дар давоми соли 2016 корҳои сохтмонӣ таҷдиди боз якчанд иншооти нақлиётӣ муҳим, аз қабили азнавсозии қисми роҳҳои автомобилгарди Душанбе - Турсунзода (аз муҷассмаи Ибни Сино то дарвозаи ғарбии шаҳр) ба маблағи 480 миллион сомонӣ ва Исфара - Хучанд ба маблағи зиёда аз 310 миллион сомонӣ оғоз мегардад.

Барои ба сатҳи байналмилалӣ мутобиқ гардонидани роҳи мошингарди Душанбе - Кўлоб - Қалъаихумб - Хоруғ - Кулма имсол оғози таҷдиди ду қисмати душвортарини он, яъне Кўлоб - Шўрообод ба масофаи 32 километр ва Шкев - Қалъаихумб ба масофаи 26 километр ба нақша гирифта шудааст, ки маблағи умумии он беш аз 800 миллион сомониноро ташкил медиҳад.

Имрӯзҳо корҳои оморасозии лоиҳа барои оғози таҷдиди роҳи мошингарди Қалъаихумб - Ванҷ ба масофаи қариб 110 километр ва арзиши умумии беш аз 2 миллиард сомонӣ идома доранд.

Танҳо дар амалӣ намудани лоиҳаҳои сармоягузорӣ дар соҳаи нақлиёт айна ҳол зиёда аз 3000 нафар кор мекунад. Дар давоми соли 2015 дар маҷмӯъ, қариб 510 километр роҳ таъмиру таҷдид ва 140 пул сохта ва барқарор карда шудааст.

Илова бар ин, ба маблағи беш аз 70 миллион сомонӣ таъмиру таҷдиди роҳҳои байни шаҳру ноҳияҳо ва ҷамоатҳои деҳот ба масофаи 324 километр ба анҷом расида, ғайр аз ин, аз ҳисоби Фонди эҳтиётии Президенти мамлакат дар 21 шаҳру ноҳияи кишвар 81 километр роҳҳои байнишаҳрӣ ба маблағи 90 миллион сомонӣ азнавсозиву таъмир шудаанд.

Дар робита ба ин, бори дигар роҳбарони вазорату идораҳои дахлдор ва мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилоятҳо ва шаҳру ноҳияҳо таъкид мекунанд, ки ба масъалаи вусъат бахшидани корҳои таъмиру таҷдиди роҳҳои дохилишаҳриву байниноҳиявӣ, байни ҷамоатҳоро деҳаҳо ва дигар маҳалҳои аҳолинишин, инчунин бо оби тозаи ошомидани таъмин намудани аҳоли эътибори доимӣ диҳанд.

Ҳоло бо мақсади беҳтар кардани таъминоти аҳолии чандин шаҳру ноҳияи мамлакат бо оби тозаи нӯшоқӣ 7 лоиҳаи давлатии сармоягузорӣ ба маблағи умумии қариб 1 миллиард сомонӣ амалӣ шуда истодааст.

Умуман, дар даврони истиқлолият бо ин мақсад дуюним миллиард сомонӣ сарф шудааст.

ҲОЗИРИНИ ГИРОМӢ!

Бар асари бухони иқтисодии ҷаҳонӣ вазъи молиявии кишвар осебпазир гардидааст. Бучети соли 2016 бо дарназардошти истифодаи самараноки захираву имкониятҳои мавҷуда ва иҷрои афзалиятҳои миллии муайяншуда дар ҳаҷми 18

Дар 15 соли охир дар соҳаи кишварзӣ 42 лоиҳаи давлатии сармоягузорӣ ба маблағи зиёда аз 3,7 миллиард сомонӣ амалӣ карда шуд. Аини замон дар соҳаи мазкур татбиқи 9 лоиҳаи давлатии сармоягузорӣ дар ҳаҷми 1,5 миллиард сомонӣ идома дорад.

миллиарду 300 миллион сомонӣ қабул шудааст, ки нисбат ба соли 2015 беш аз 3 миллиард сомонӣ ё 20 фоиз зиёд мебошад.

Вале бояд гуфт, ки даромади бучети давлатӣ ҳоло ҳам аз омилҳои берунӣ ва андозҳои ғайримустақим вобастагии зиёд дорад.

Дар ин шароит моро лозим меояд, ки сарчашмаҳои даромади бучетро аз ҳисоби васеъ гардонидани фаъолияти соҳибкориву сармоягузорӣ ва дигар манбаъҳои таъмин намуда, барои расидан ба ҳадафҳои ниҳой доир ба истифодаи самараноки қисми хароҷоти он чораҳои мушаххас андешем.

Бинобар ин, Вазорати молия ва Бонки миллиро зарур аст, ки якҷо бо дигар мақомоти давлатии дахлдор бо мақсади мустақкам намудани устувории молиявии кишвар ва кам кардани хавфи пайдоиши бухронҳо дар бозори молиявӣ, таъмини пешрафти фаъолонаи бозорҳои сармоя дар доираи ҳадафҳои стратегӣ баланд бардоштани самаранокии тақсими захи-

раҳо, сатҳи сифати хизматрасониҳои давлатӣ ва иҷрои саривақтии ҳуҷҷатҳои қабулшударо таъмин намоянд.

Инчунин, Палатаи ҳисоб, Агентии назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсия якҷо бо Вазорати молия бояд назорати истифодаи шаффофу мақсадноки маблағҳои бучетӣ ва фаъолияти корхонаҳои давлативу ҷамъиятҳои соҳиомииро, ки давлат дар онҳо сатҳи дорад, пешгирӣ кардани кирдорҳои коррупсиониро пурзӯр намоянд.

Солҳои охир мавқеи низоми бонкӣ дар самти пешниҳоди қарз ба бахши истеҳсолӣ, афзоиши шумораи муштариён, тавсеаи шабакаҳои қарздиҳии хурд, ҷалби сармоя ва амонатҳои шаҳрвандон беҳтар шуда истодааст.

Соли 2015 ташкилотҳои қарзӣ ба маблағи умумии беш аз 12 миллиард сомонӣ, аз ҷумла 5 миллиард сомонӣ қарзҳои хурд додаанд, ки қариб 1 миллиарди онҳо ба ноҳияҳои дурдасти кӯҳистон рост меояд.

Шумораи мизоҷони бонкҳо ва ташкилотҳои маблағгузории хурд дар давоми сол 15 фоиз зиёд шудааст.

Дар чунин шароит сиёсати пуливу қарзии давлат бояд бо роҳи беҳтар намудани шароити маблағгузории молиявӣ ва дигар хизматрасониҳои бонкӣ ба ҳавасмандсозии бахши воқеии иқтисодиёт барои ташкили истеҳсолот ва қойҳои нави корӣ нигаронида шуда, инчунин, ба хотири таъмини устувории пули миллий, баланд бардоштани пардохтпазирӣ ва эътимоднокии низоми бонкӣ, фаъолияти самарабахш ва беҳатари низоми пардохтҳо чораҳои муассир ва саривақтӣ андешида шаванд.

Дар ин самт зарур аст, ки Бонки миллий, Вазорати молия ва Кумитаи андоз ҷиҳати таъмин намудани фаъолияти самаранокӣ устувори низоми бонкӣ, ҷалби сармоя барои дастгирии бонкҳо ва қарздиҳӣ, беҳтар кардани сифати сандуқи қарзии бонкҳо ва дастрасии хизматрасониҳои бонкӣ ба мизоҷон, таққими инфрасохтори низоми пардохт бо истифода аз таҷҳизоту технологияҳои муосир ва фаъл гардонидани бозори қоғазҳои қиматнок тадбирҳои иловагӣ андешанд.

ВАКИЛОНИ МУҲТАРАМ!

Давлат ва Ҳукумати кишвар таъмин намудани пешрафти соҳаи соҳибкориро яке аз самтҳои муҳими фаъолияти худ қарор дода, барои дастгирии соҳибкорон, таъмини шароити мусоиди ташаққули соҳа тавассути муқаррар кардани имтиёзҳои мухтасиф дар соҳаи андозбандӣ, пардохти боҷи гумрукӣ, қорӣ намудани мораторий барои санҷиши фаъолияти субъектҳои соҳибкорӣ тамоми чораҳои заруриро амалӣ месозад.

Бо мақсади рушди соҳибкории хурду миёна ва дастрасии соҳибкорон ба захираҳои қарзӣ мо аз ҳисоби бучети давлатӣ Фонди дастгирии соҳибкориро таъсис додаем, ки то имрӯз дар 47 шаҳру ноҳия ба субъектҳои зиёди соҳибкорӣ истеҳсолӣ бо фоизҳои паст дар ҳаҷми 95 миллион сомонӣ қарзҳои имтиёзноки дарозмуддат додааст. Имсол ба фонди мазкур ҷудо намудани 120 миллион сомонӣ аз ҳисоби бучети давлатӣ ба нақша гирифта шудааст.

Инчунин, бонкҳо ва ташкилотҳои маблағгузории хурд фақат дар соли 2015 ба субъектҳои соҳибкорӣ истеҳсолӣ зиёда аз 7 миллиард сомонӣ қарз додаанд, ки нисбат ба соли қаблӣ 26 фоиз зиёд аст.

Маҳз дар натиҷаи тадбирҳои дар самти беҳсозии фазаи соҳибкориву сармоягузорӣ амалигардида мавқеи кишвари мо беҳтар шуда, тибқи арзёбии соҳиомии байналмилалӣ молиявӣ дар давоми солҳои охир 3 маротиба ба қатори 10 кишвари ислоҳотгари пешсаф дохил гардид.

Дар зарфи 10 соли охир дар кишвар беш аз 90 лоиҳаи давлатии сармоягузорӣ ба маблағи умумии 12 миллиард сомонӣ татбиқ гардида, айна замон 63 лоиҳаи дигар дар ҳаҷми умумии зиёда аз 19 миллиард сомонӣ амалӣ шуда истодааст.

Инчунин, танҳо дар соли 2015 ба маблағи беш аз 7,5 миллиард сомонӣ сармояи хориҷӣ ҷалб гардидааст, ки қариб 4 миллиард сомонии онро сармоягузории мустақим ташкил медиҳад.

Дар марҳалаи имрӯзаи рушд бахшҳои давлативу хусусӣ ва ҷомеаи шаҳрвандӣ дар татбиқи афзалиятҳои муайяншуда бояд ширкати фаъолонаи худро идома диҳанд.

Илова бар ин, соҳибкоронро зарур аст, ки ба хотири васеъ намудани фаъолияти худ, ворид кардани технологияҳои муосир, афзоиш додани истеҳсоли молу маҳсулоти рақобатпазир ва ба содирот нигаронидашуда, инчунин, таъсиси қойҳои нави корӣ ҳарчи бештар кӯшиш намоянд.

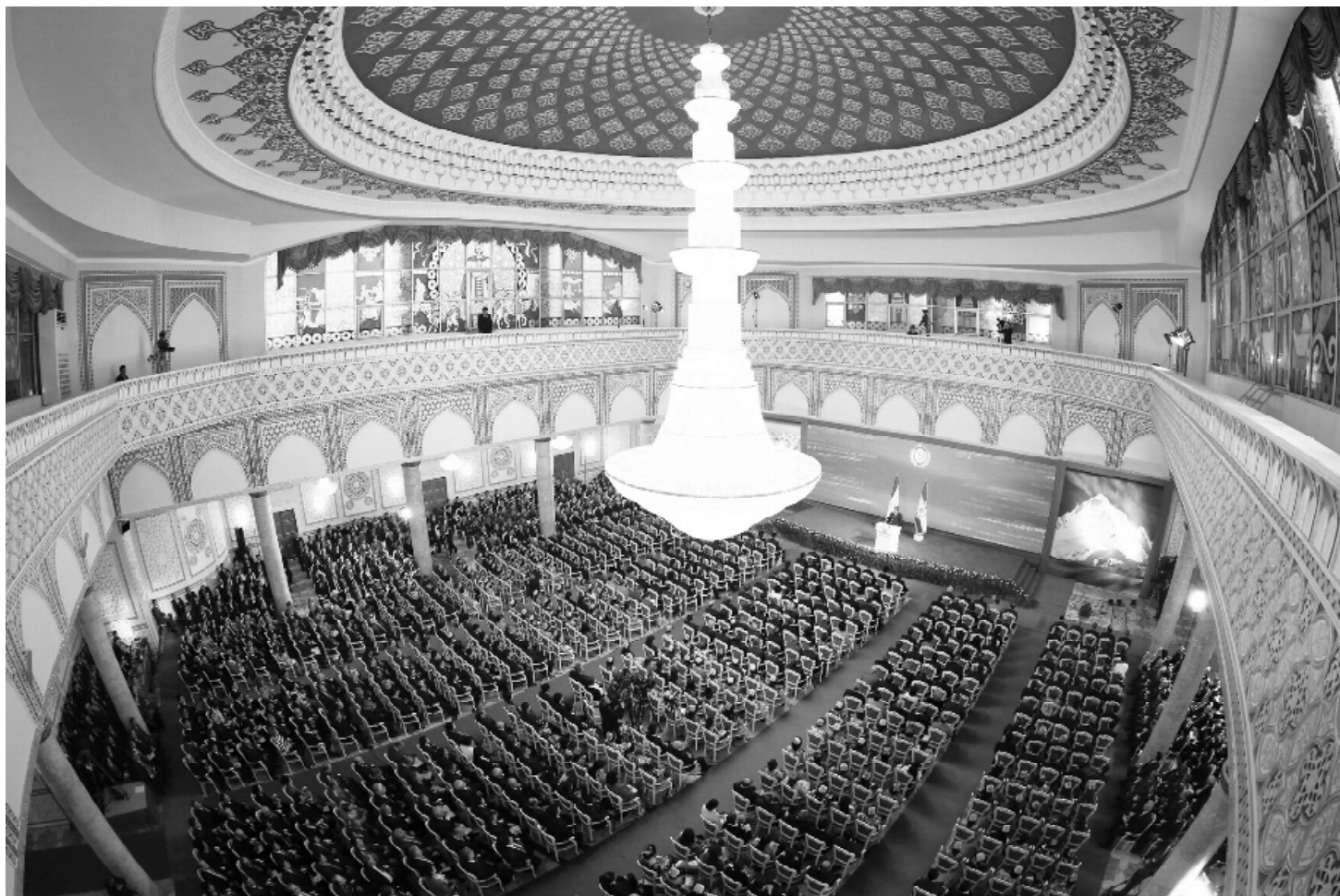
ҲОЗИРИНИ АРҶМАНД!

Танзими давлатии муносибатҳои меҳнатӣ, шугли аҳоли, таъсиси қойҳои нави корӣ, касбомӯзӣ ва муҳоҷирати аҳоли ба суботи иҷтимоӣ ва сатҳи зиндагии аҳоли таъсири бевоқеиста дорад.

Амалӣ гардидани барномаҳои давлатии мусоидат ба шугли аҳоли имкон дод, ки дар 10 соли охир зиёда аз 1 миллион қойҳои кори доимӣ, муваққатӣ ва мавсимӣ таъсис дода шуда, танҳо тавассути мақомоти давлатии шугли аҳоли 315 ҳазор нафар бо қойи кор таъмин гардиданд, ки 30 фоизи онҳоро занон ташкил медиҳанд.

Дар баробари ин, вазоратҳои меҳнат, муҳоҷират ва шугли аҳоли, маориф ва илмро зарур аст, ки ҷиҳати тақвият бахшидан ба омодагии касбии шаҳрвандон ва муҳоҷирони меҳнатӣ раванди таълими касбиро ба стандартҳои ҷаҳонӣ ва талаботи воқеии бозори меҳнат мутобиқ гардонанд.

Бо дарназардошти вазъи имрӯзаи бозори меҳнати дохиливу хориҷӣ ва бо қойи кор таъмин кардани шумораи ҳарчи бештари шаҳрвандон Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шугли аҳоли ва дигар вазорату идораҳо, роҳбарони вилоятҳо ва шаҳру ноҳияҳо, ташкилоту корхонаҳо, сарфи назар аз шакли молиягии онҳо, инчунин соҳибкорон, масъулони муассисаҳои таҳсилоти ибтидоӣ ва миёнаи касбиро зарур аст, ки бо истифода аз тамоми захираву имкониятҳои барои фароҳам овардани қойҳои нави корӣ чораҷӯӣ намуда, ҷиҳати таъсиси курсҳои таълими касбу ҳунар ва забномӯзии муҳоҷирони меҳнатӣ тадбирҳои иловагӣ андешанд.

Дар баробари ин, бояд ҷиҳати васеъ ба роҳ мондани корҳои хонагӣ, аз қабилӣ қолинбофӣ, дигар навъҳои бофандагиву дӯзандагӣ ва умуман рушди косибиву ҳунаромандӣ чораҳои муассир андешида шаванд.

Масъалаи омӯзонидани касбу ҳунароҳои гуногун ва тайёр кардани кадрҳои коргарӣ вазифаи муҳимтарини роҳбарону масъулони вазоратҳои меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳоли, маориф ва илм ва вазорату идораҳои, ки дар сохторашон муассисаҳои таълимӣ доранд, инчунин роҳбарони вилоятҳо ва шаҳру ноҳияҳо буда, онҳо вазифадоранд, ки заминаҳои моддиву техникаи таълимгоҳҳо, бахусус марказҳои таълими калонсолонро таҳким бахшанд ва барои омода кардани кадрҳои дар бозори меҳнат рақобатпазир ҳамаи чораҳои заруриро амалӣ намоянд.

Ҷиҳати иҷрои супориши Роҳбари давлат соли 2015 дар ҳамаи муассисаҳои тарбияи кадрҳои коргарии Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳоли ва дигар вазорату идораҳои, ки дар сохторашон муассисаҳои таълимӣ доранд, беш аз 200 ҳазор нафар касбу ҳунароҳои нав омӯхтаанд ва барои фаъолият дар бозори меҳнати дохиливу хориҷӣ омода шудаанд. Ин раванд бояд дар оянда идома ёфта, сатҳу сифати касбу ҳунаромӯзӣ ва омӯзиши забонҳои хориҷӣ боз ҳам баланд бардошта шавад.

Дар робита ба ин, роҳбарону масъулони соҳаро зарур аст, ки бо истифода аз имкониятҳои коллечу литсейҳои касбиву техникӣ, муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва миёнаи умумӣ марказҳои таълими калонсолон, инчунин курсҳои омӯзиши касбу ҳунаро Ҳарчи бештар ташкил намоянд.

Ҳукумат барои таъмин намудани пешрафти соҳаҳои илму маориф ҳамчун самти афзалиятноки сиёсати иҷтимоӣ аз тамоми имкониятҳои истифода карда, ба рушди илмҳои техникиву табиатшиносӣ аҳамияти аввалиндараҷа медиҳад ва доир ба баланд бардоштани сатҳу сифати таълим, ҷорӣ намудан ва васеъ гардонидани доираи истифодаи технологияҳои иттилоотиву коммуникатсионӣ, аз ҷумла шабакаи интернет дар низомии таҳсилот, таъмини самаранокии фаъолияти омӯзгорон ва тақмили малакаи педагогии онҳо тамоми чораҳои заруриро амалӣ мегардонад.

Бо мақсади иҷрои ҳадафҳои Стратегияи миллии рушд ислоҳот ва навсозӣ дар соҳаи маориф бомаром идома до-

рад. Ҳоло муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумии кишвар пурра ба маблағгузорию сарикасӣ гузашта, фаъолияти низомии молиявӣ дар ин муассисаҳо ба танзими дароварда шудааст.

Вобаста ба ин, вазоратҳои молия, маориф ва илму зарур аст, ки ҷиҳати давра ба давра ба маблағгузорию сарикасӣ гузаронидани зинаҳои таҳсилоти томактабӣ, ибтидоӣ, миёна ва олии касбӣ чораҷӯӣ намоянд.

Қобили зикр аст, ки соли 2016 барои тараққиёти соҳаи маориф 3 миллиарду 150 миллион сомонӣ пешбинӣ шудааст, ки нисбат ба соли 2015 - ум 10 фоиз ва дар муқоиса бо даҳ соли пеш 13 баробар зиёд мебошад.

Соли гузашта аз ҷониби Ҳукумати мамлакат "Барномаи давлатии дарёфт ва рушди истеъдодҳо барои солҳои 2015-2020" қабул гардид, ки тибқи он дар вилоят ва шаҳру ноҳияҳои марказҳои таълимию тарбиявӣ барои кӯдакони лаёқатманд ташкил карда мешаванд.

Бо супориши Роҳбари давлат имсол дар шаҳри Душанбе бори нахуст дар сохтори Академияи илмҳои Тоҷикистон мактаби инкишофи зеҳнӣ бунёд гардида, Вазорати маориф ва илм вазифадор шудааст, ки ба Ҳукумати мамлакат барномаи давлатии таъсиси чунин мактабҳоро дар маркази ҳамаи вилоятҳо пешниҳод намояд. Бо ин роҳ мо барои рушди нерӯи инсонӣ ва ҷалби наврасон ба таҳсилоти муосири босифат имконияти бештар фароҳам меорем.

Бояд гуфт, ки муҳлати татбиқи Барномаи компютеркунонӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли 2010-2015 ба охир расида, дар миқёси мамлакат 106 фоиз иҷро шуд.

Дар баробари ин, масъулони соҳаи маориф вазифадор карда мешаванд, ки ҷиҳати таҳия ва ба баррасии Ҳукумати кишвар пешниҳод намудани "Консепсияи таҳсилоти муттасил барои солҳои 2016 - 2022" чораҷӯӣ карда, барои роҳандозӣ намудани чунин шакли таҳсилот тадбириҳои иловагӣ андешанд.

Роҳбарони вазоратҳои маориф ва илм, рушди иқтисод ва савдо, инчунин ректорони муассисаҳои таҳсилоти олии супориш дода мешавад, ки дар давоми чор соли оянда масъалаи пурра бо омӯзгорони ғарбӣ дақиқ, технологияҳои иттилоотӣ ва забонҳои хориҷӣ, дар навбати аввал, русиву англисӣ таъмин кардани муассисаҳои таҳсилоти умумиро ҳал намоянд.

Инчунин, ҷиҳати ташкили курсҳои тақмили ихтисос ва бозомӯзии муаллимон мунтазам чораҷӯӣ карда, доир ба вазъи корҳо дар ин самт ба Ҳукумати мамлакат ҳар сол гузориш диҳанд.

Ҳоло аз 170 ҳазор донишҷӯи кишвар 50 ҳазор нафар бо ихтисосҳои омӯзгорӣ ва беш аз 10 ҳазор нафар аз рӯи ихтисосҳои тиббӣ таҳсил доранд.

Вале бо вуҷуди ин, имрӯз дар муассисаҳои тандурустӣ қариб 6 ҳазор табибон, 8100 нафар кормандони миёнаи тиббӣ намерасанд ва талаботи солона ба кадрҳои омӯзгорӣ 3600 нафар мебошад.

Бори дигар таъкид менамоям, ки ояндаи мамлакат аз фаъолияти омӯзгор ва рушди илму маориф вобастагии зиёд дорад. Дар хотир бояд дошт, ки танҳо миллати босавод метавонад насли соҳибмаърифату донишманд ва кадрҳои арзандаи давронро ба воя расонад, пешравад ва дар ҷомеаи мутамаддин мақоми арзандаи худро пайдо намояд.

Вобаста ба ин, бори дигар ба падару модарон, масъулони таълиму тарбия, роҳбарони мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва тамоми ҷомеаи шаҳравандӣ муроҷиат менамоям, ки барои аз мактаб дур намондани фарзандон саъю талош намоянд, ба илму донишандӯзӣ ва касбу ҳунаромӯзии наврасону ҷавонон диққати махсус диҳанд. Ҳамзамон бо ин, ҳамкорию бо мактаб тақвият бахшанд ва барои таълими фарзандон тамоми шароити заруриро муҳайё намоянд.

Ҳукумат ҷиҳати таъмини пояҳои моддиву техникаи муассисаҳои илмӣ, бо таҷҳизоти муосир муҷаҳҳаз гардонидани озмоишгоҳҳо, инчунин тайёр кардани кадрҳои илмӣ аз ҳисоби ҷавонони болаёқат чораҳои мушаххас меандешад.

Академияи илмҳоро зарур аст, ки минбаъд низ тамоми нерӯи илмии олимони ба иҷрои ҳадафҳои стратегии кишвар равона сохта, масъалаҳои муҳими марбут ба иқтисодиёти кишварро таҳқиқ намояд ва дар пешрафти устувори мамлакат саҳми худро гузорад.

Инчунин, олимони соҳаҳои геология ва табиатшиносиро зарур аст, ки дар ҷустуҷӯ, омӯзиш, таҳлил ва ба захираҳои давлатӣ ворид намудани сарватҳои табиии кишвар бо вазорату идораҳои дахлдор ҳамкорию зич дошта бошанд.

Вобаста ба вазъи имрӯзаи ҷаҳон, ки ба он бӯҳронҳои сиёсӣву иқтисодӣ ва фарҳангиву ахлоқӣ таъсир мерасонанд, олимони ҷомеашиносии мо бояд дастовардҳои

таърихӣ халқамонро бештар тарғиб намоянд ва таҳқиқоташонро ба тақвияти пояҳои давлату давлатдорӣ миллиамон ҳамчун омили муҳимтарини ҳифз ва тақими истиклолияти давлатӣ равона созанд.

Дар ин раванд муассисаҳои илмиро зарур аст, ки ҷиҳати ба сиёсати имрӯза мутобиқ намудани мавзӯҳои фармоишӣ чораҷӯӣ карда, таҳқиқи масъалаҳои умдаи давлатдорӣ миллиамонро бо дарназардошти пешрафти иқтисоди миллӣ, ояндаи кишвар ва ҳалли мушкилоти мубрами ҷомеа анҷом диҳанд.

Мо аз олимони худ, бахусус аз олимони ҷавон умеди калон дорем, ки дар ояндаи наздик илму дар асоси дастовардҳои инноватсионӣ ба истеҳсолоти ватанӣ васеъ татбиқ карда, бо ҳамин роҳ дар рушди иқтисоди миллӣ саҳми арзишманди хешро мегузоранд.

Яке аз ҳадафҳои Ҳукумат дар ин самт дар хизмати соҳаи тиб қарор додани технологияҳои инноватсионӣ мебошад. Солҳои охир дар муассисаҳои тиббӣ таҷҳизоти замонавӣ васеъ ворид гардида, ба ин восита сатҳи таҳсилоти беморон бештар шуда истодааст.

Аммо ихтисосмандоне, ки таҷҳизоти технологияҳои муосири тиббиро пурраву самаранок истифода бурда тавонанд, дар кишварамон ҳанӯз хеле каманд.

Дар баробари ҳалли масъалаҳои тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли тайёр кардани чунин мутахассисон бояд яке аз самтҳои афзалиятноки фаъолияти роҳбарону масъулони соҳа бошад. Ҳамчунин бояд гуфт, ки то ҳанӯз нарасидани мутахассисони соҳаи тиб дар як қатор шаҳру ноҳияҳои мамлакат ба мушоҳида мерасад.

Вазъи таъминот бо кадрҳои тиббӣ, хусусан, дар вилояти Хатлон нигаронкунанда аст. Дар ин вилоят, ки аҳолиаш беш аз 3 миллион нафарро ташкил медиҳад, ба 10 ҳазор нафар аҳоли 11,3 нафар табиб рост меояд, ки дар муқоиса бо дигар вилоятҳои шаҳрҳои кишварамон нишондиҳандаи хеле паст мебошад.

Дар шаҳри Душанбе ин нишондиҳанда беш аз 77 нафар, дар Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон 23 ва вилояти Суғд 20 нафар мебошад.

Дар баробари ин, Донишгоҳи тиббӣ, ки дар мамлакат ягона мебошад, масъалаи тайёр кардани кадрҳоро дар ин соҳа пурра иҷро карда натавониста истодааст ва заминаи моддиву техникаи он имкон намедихад, ки қабулро зиёд карда, талаботи кишварро вобаста ба афзоиши аҳоли дар муқоиса бо ҳафтоду ҳафт соли пеш, яъне соли таъсиси донишгоҳ, ки аҳолии Тоҷикистон аз якуним миллион нафар камтар буд, қонеъ гардонад.

Бо дарназардошти чунин вазъ, ба Ҳукумат, аз ҷумла вазоратҳои тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли, маориф ва илм ва дигар сохтору мақомоти марбута супориш дода мешавад, ки барои таъсиси боз як муассисаи таҳсилоти олии касбии тиббӣ дар вилояти Хатлон ва то оғози соли нави таҳсил ба фаъолият шурӯъ кардани он чораҷӯӣ намоянд ва илова бар ин, ҷиҳати ташкили курсҳои тақмили ихтисос ва бозомӯзии кадрҳои соҳаи тандурустӣ, аз ҷумла истифодабарандагони таҷҳизоти электронии тиббӣ чораҳои иловагӣ андешанд.

Ба Ҳукумат, аз ҷумла Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли, дигар вазорату идораҳои дахлдор ва роҳбарияти Донишгоҳи тиббии Тоҷикистон супориш дода мешавад, ки дар бобати иҷрои пурраи талаботи Барномаи рушди Донишгоҳи давлатии тиббии Тоҷикистон барои солҳои 2006-2015 тамоми чораҳои заруриро амалӣ карда, доир ба васеъ кардани пойгоҳи таълимӣ ва рушди инфрасохтори донишгоҳ дар муҳлати кӯтоҳтарин ҳулосаи асоснокшударо ба Президентии мамлакат пешниҳод намоянд.

ПАЁМИ

Пешвои миллат, Президенти Тоҷикистон муҳтарам ЭМОМАЛӢ РАҲМОН ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон

← саҳ. 5

Ҳукумат маблағгузори соҳаи тандурустиро сол аз сол зиёд карда, соли чорӣ ҳиссаҷудокуниро ба ин соҳа ба 1 миллиарду 300 миллион расонид, ки ин рақам нисбат ба соли 2005 14 баробар зиёд мебошад.

Бо қаноатмандӣ метавон гуфт, ки имрӯз мутахассисони соҳаи тибби мо бо истифода аз имкониятҳои муҳайёкардаи Ҳукумат корро дар баъзе самтҳо дар сатҳи ҷаҳонӣ ба роҳ мондаанд. Дар натиҷа имрӯз барои ташхис ва табобат ба кишварҳои хориҷӣ рафтани шаҳрвандони мо хеле кам шудааст.

Инчунин, дар даҳ соли охир сатҳи гирифтورشавӣ ба бемориҳои сироятӣ ба ҳисоби миёна 24 баробар, аз ҷумла нишондиҳандаи бемории сил 17 фоиз коҳиш ёфтааст.

Таҷрибаи дусолаи ҳамгироии масъалаҳои тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли дар самти солимгардонии маъҷубон ва таъйину муқаррарсозии маъҷубӣ, дастгирии иҷтимоии оилаҳои камбизоат, дастрасии онҳо ба хизматрасони тиббӣ, фаъолияти муассисаҳои будубоши доимӣ ва тавонбахшии кӯдакони маъҷуб натиҷаҳои назаррас бахшид.

Меҳоҳам махсус зикр намоям, ки ҳарчанд вазъи татбиқи сиёсати давлатӣ дар соҳаи ҳифзи иҷтимоии аҳоли, бахусус таъмини кафолатҳои иҷтимоии давлатӣ ба маъҷубон, кӯдакони ятиму бепарастор ва оилаҳои камбизоат дар сатҳи маҳаллӣ хеле беҳтар шудааст, лекин кӯшиш бояд кард, ки ҷиҳати мунтазам беҳтар намудани зиндагии гурӯҳҳои осебпазирро ниёзманди ҷомеа шароити боз ҳам хубтар фароҳам оварда шавад.

Ҳукумати мамлакат масъалаҳои ҳамаҷонибаи ҳаётро, ки ба сиёсати давлатии ҷавонон алоқаманд мебошад, дар маркази диққати худ қарор медиҳад ва барои дастгирии иқдомоти бунёдкоронаи ҷавонони кишвари соҳибистиклоламон тамоми чораҳои заруриро амалӣ мегардонад.

Мо бояд барои ҷавонон чунин шароити муҳайё созем ва онҳоро тарзе тарбия кунем, ки фарзандони мо дар зиндагӣ роҳи дурустро интихоб намоанд, илму донишҳои муосирро азхуд кунанд, касбу ҳунарҳои замонавиро омӯзанд ва оянда мақоми арзандаи худро дар ҷомеа соҳиб шаванд.

Мо бо ҷавонони созандаи худ ифтихор мекунем, чунки ҷавонони даврони соҳибистиклолии Ватанамон имрӯз бо нангу номуси миллӣ, ташаббусҳои шоиста ва эҳсоси баланди ватандорӣ дар рушди Тоҷикистони азиз ҳиссаи арзишманд мегузоранд ва ба Модар - Ватани худ содиқона хизмат мекунанд.

Дар ин росто, кумитаҳои ҷавонон, варзиш ва сайёҳӣ, кор бо занон ва оила, оид ба корҳои дин, танзими анъана ва ҷашну маросимҳои миллӣ, дигар сохторҳои мақомоти дахлдор, аз ҷумла роҳбарони вилоятҳо ва шаҳру ноҳияҳоро зарур аст, ки ба масъалаи истифодаи самараноки нерӯи созандаи ҷавонону бошувон, тарбияву интихоб ва ҷобачогузори кадрҳои хизмати давлатӣ аз ҳисоби ҷавонон ва духтарону бонувони лаёқатманд ва донишманду соҳибмаърифат, инчунин ташвиқи онҳо ба донишандӯзӣ,

азхуд кардани касбу ҳунарҳои замонавӣ ва ташвиқи тарзи ҳаёти солим эътибори аввалиндараҷа диҳанд.

ВАКИЛОНИ МУҲТАРАМ!

Дар шароити ташаннуҷи рӯзафзунӣ авзои сиёсии ҷаҳон ва тағйиру таҳаввулоти босуръати он, торафт вусъат гирифтани низоъҳои байнидавлативу байнимазҳабӣ ва авҷи ҷинойтҳои муташаккили фаромарзӣ ҷимояи марзу буми кишвар ва ҳифзи амнияти давлату миллат барои мо масъалаи аввалиндараҷа ва ҳаётан муҳим ба шумор меравад.

Вазъи имрӯзаи минтақа ва ҷаҳон мақомоти ҳифзи ҳуқуқ, амнияти миллӣ ва сохторҳои низомиро водор месозад, ки фаъолияти худро ба таври ҷиддӣ тақвият бахшида, барои иҷрои вазифаҳои, ки имрӯз дар назди онҳо қарор доранд, ҳамеша омода бошанд.

Роҳбарони сохтору мақомоти зикршуда вазифадоранд, ки дар баробари омодагии ҳаматарафаи ҳарбӣ ва касбии ҳайати шахсӣ ва кормандону хизматчиёни ҳарбӣ ба масъалаи тарбия ва обутоби ҷисмониву маънавии онҳо диққати доимӣ диҳанд.

Роҳбарон ва ҳайати шахсии мақомоти ҳифзи ҳуқуқ ва сохторҳои низоми бояд дар иҷрои вазифаву уҳдадориҳои хизматнашон доим ҳушёр зирак бошанд, барои таъмини волоияти қонун, тартиботи ҳуқуқӣ, ҳифзи суботи оромии ҷомеа бар зидди таҳдиду хатарҳои муосир - терроризм, экстремизм, муомилоти ғайриқонунии маводи мухаддир ва дигар ҷинойтҳои

Бо мақсади рушди соҳибкории хурду миёна ва дастрасии соҳибкорон ба захираҳои қарзӣ мо аз ҳисоби буҷети давлатӣ фонди дастгирии соҳибкориро таъсис додаем, ки то имрӯз дар 47 шаҳру ноҳия ба субъектҳои зиёди соҳибкории истеҳсоли бо ғоизҳои паст дар ҳаҷми 95 миллион сомонӣ қарзҳои имтиёзноки дарозмуддат додааст. Имсол ба фонди мазкур ҷудо намудани 120 миллион сомонӣ аз ҳисоби буҷети давлатӣ ба нақша гирифта шудааст.

тҳои муташаккили фаромарзӣ қотёна мубориза баранд.

Дар баробари ин, таъкид месозам, ки авзои ҷомеаи ҷаҳонӣ ва зарурати таъмини амнияти суботи кишвар баланд бардоштани сатҳи таъминоти моддиву техникӣ ва маблағгузори мақомоти ҳифзи ҳуқуқ ва сохторҳои низомии кишварро ҷиҳати боз ҳам беҳтар намудани тайёрии касбӣ ва омодабошии ҷангии онҳо тақозо менамояд.

Аз ин лиҳоз, ба Ҳукумат зарур аст, ки маблағгузори сохтору мақомоти зикршударо аз буҷети давлатӣ ҳар сол зиёд карда, таъминоти моддиву техникии онҳоро тибқи талаботи рӯз ва вазъи сиёсии ҷаҳон ба роҳ монад.

Рӯйдодҳои охири ҷаҳон, яъне боз ҳам тезутунд гардидани вазъ дар Шарқи Наздик, Осиё, Африқои Шимоли, Аврупо ва дигар минтақаҳои дунё нишон медиҳанд, ки терроризм ва экстремизм ба хатарҳои аввалиндараҷаи ҷаҳони муосир табдил ёфтаанд.

Доманаи фаъолияти созмонҳои террористӣ торафт васеъ шуда, фаъолшавии онҳо, аз ҷумла дар ҳамсоякишвари мо - Афғонистон вазъиятро боз ҳам мураккабтар гардондааст.

Хулоса, имрӯз терроризм ва экстремизм ҳамчун вабои аср ба амнияти ҷаҳон ва ҳар як сокини сайёра таҳдид карда, барои башарият хатари на камтар аз силоҳи ядроиро ба миён овардааст.

Мубориза бо терроризм ва экстремизм фароҳам овардани фазои боварӣ, эҳтиром ба манфиатҳои ҳамдигар ва муттаҳид шудани ҷамаи кишварҳои дунёро дар пешроӣ ин хатари умумӣ тақозо менамояд. Истифодаи "сиёсати дугона" нисбат ба терроризм ва экстремизм самаранокии кӯшишҳои ҷомеаи ҷаҳониро дар муборизаи муштарак бо ин зухурот ҷиддан коҳиш дода, баръакс, муҳолифатҳои навро байни эътилофҳои ҳарбӣ сиёсӣ эҷод мекунад ва авзои ҷаҳонро боз ҳам ноором месозад.

Ман чандин маротиба аз минбарҳои Созмони Миллали Муттаҳид ва дигар ташкилотҳои бонуфузи байналмилалӣ таъкид карда будам, ки террорист ватан, миллат ва дину мазҳаб надорад.

Гузашта аз ин, зухуроти дахшатноку нафратовари терроризм, ки аксаран таҳти шиорҳои диниву мазҳабӣ сурат мегирад, ба дини мубини ислом иртиботе надорад, баръакс, аз ҷониби душманони ин дини муқаддас роҳандозӣ шуда, аз ваҳшонияти асримиёнагии террористӣ, пеш аз ҷама, кишварҳои исломӣ ва мусулмонӣ сайёра зарар мебинанд.

Боиси таассуф аст, ки баъзе созмонҳои байналмилалӣ аз ҷониби як қатор доираҳо ва давлатҳои фондохушро маблағгузорӣ гардидани созмонҳои террористиву ифротгаро, поймолшавии ҳуқуқи инсон, аҳволи тоқатфарсо ва дар роҳи муҳочират дар бахрҳои ғарқ шудани ҳазорон нафар гурезаҳо, аз ҷумла занону кӯдаконро нодида мегиранд.

Аз ин лиҳоз, метавон гуфт, ки бар асари истифодаи қувва ва зӯрӣ дар равобити байналмилалӣ, дар ҳифзи манфиатҳои ҳешрӯбарӯ омадани қудратҳои ҷаҳонӣ ва минтақавӣ, зери фишори нерӯву унсурҳои бегона амалан аз байн рафтани низоми давлатдорӣ як силсила кишварҳо ва вусъати торафт афзояндаи терроризму экстремизм вазъи ҳуқуқи байналмилалӣ хеле заиф шуда, истиклолияти давлатҳои миллӣ осебпазир гардидааст. Намуна ва пайомадҳои чунин вазъро мо дар мисоли Сурия, Ироқ, Либия, Яман ва Афғонистон мебинем.

Ислоҳи ин вазъ таҳкими пойгоҳи ҳуқуқӣ мубориза бо терроризм ва экстремизм, аз ҷумла дар санадҳои байналмилалӣ муқаррар намудани муҷозоти кишварҳои ба терроризм мусоидаткунанда, роҳандозӣ намудани тафтиши байналмилалӣ зухуроти терроризм ва мавриди муҳокимаи Суди байналмилалӣ қарор додани роҳбарони сиёсӣ ва ҳарбӣ, фондҳои ба ном хайрия, соҳибкорон ва дигар ашхоси ба терроризм мусоидаткунандаро тақозо менамояд.

Тоҷикистони соҳибистиқол, ки ҳанӯз солҳои навадуми асри гузашта даврони фоҷиабори муқовимат ба экстремизм ва терроризмро аз сар гузаронида, дар ин

роҳ даҳҳо ҳазор талафоти ҷонӣ дода буд, ҳамеша дар сафи пеши мубориза бо ин зухуроти дахшатноку нафратовар қарор дорад.

Воқеаҳои нангини аввали моҳи сентябр, яъне сӯиқасди табaddулоти мусаллаҳонаи давлатӣ, ки бо маблағгузори сарпарастии бевоситаи роҳбарияти собиқ Ҳизби наҳзати исломи Тоҷикистон сурат гирифтанд, бори дигар нишон доданд, ки баъзе доираҳои сиёсии хориҷӣ то ҳанӯз аз ниятҳои бадхоҳонаи худ нисбат ба миллати тоҷик даст накашидаанд ва меҳоҳанд нақшаҳои харобкорона ва хоинонаи хешро бо дасти зархаридону гумоштагонашон амалӣ гардонид, ба сари мардуми мо низоми бегонаро таҳмил намоанд.

Вале хоинони миллати тоҷик ва хоҷагони хориҷии онҳо фаромӯш кардаанд, ки мардуми шарафманди Тоҷикистони соҳибистиқлол дигар намегузоранд, ки касе зиндагии орому осудаи онро мисли солҳои навадуми асри гузашта бо фитнаангезиву дасисабозӣ халалдор намояд ва халқи ободгари моро аз маҷрои созандагиву бунёдкорӣ берун созад.

Ҳамин буд, ки бо дастгирии фаъолнаи мардуми кишвар сохторҳои низоми ва мақомоти ҳифзи ҳуқуқ дар муҳлати кӯтоҳтарин тавонистанд нақшаҳои ҷинойткоронаи террористонро барҳам зада, оромии Ватани азиямонро ҳифз ва таъмин намоанд.

Ҳодисаҳои зикршуда, равандҳои муносири сайёра ва вазъи минтақа ҳушдор медиҳанд, ки мо ҳаргиз зиракии сиёсиро аз даст надихем ва барои ҷимояи амният, ваҳдати миллӣ, сулҳу субот, волоияти қонун ва оромиву осудагии кишвари маҳбубамон ҳамеша омода бошем.

Вазъи бамиёномада фароҳам овардани заминаҳои дахлдорӣ ташкиливу ҳуқуқӣ ва фазои оштинапазирро бо экстремизм ва терроризм дар сатҳи барномаи стратегӣ давлат тақозо дорад.

Аз ин лиҳоз, ба Прокуратураи генералӣ супориш дода мешавад, ки дар ҳамкорӣ бо дигар мақомоти дахлдорӣ давлатӣ ҳарчи зудтар Стратегияи миллии Ҷумҳурии Тоҷикистонро оид ба муқовимат ба экстремизм ва терроризм барои солҳои 2016-2020 таҳия ва пешниҳод намояд.

Дар доираи тақвияти мубориза бо терроризм ва экстремизм бояд номгӯи субъектҳои бо онҳо муборизабаранда васеъ ва дақиқ гардонид, дар баробари ин ҷавобгарӣ ва ҷазо барои содир намудани ҷинойтҳо ба муқобили сохти конститусионӣ ва амнияти давлат, ҷинойтҳои хусусияти террористиву экстремистидошта ва хиёнат ба Ватан, шарикӣ дар чунин ҷинойтҳо, аз ҷумла нисбат ба ташкилкунандагон ва шахсони ба онҳо мусоидаткунанда пурзӯр карда шавад.

Бинобар ин, Прокуратураи генералӣ, Вазорати адлия, Вазорати корҳои дохилӣ, Кумитаи давлатии амнияти миллӣ ва Маркази миллии қонунгузорӣ вазифадор карда мешаванд, ки муқаррароти Кодекси ҷинойтӣ ва дигар қонуноҳои дахлдорро вобаста ба ин масъалаҳо ҷамаҷониба таҳлилу баррасӣ карда, оид ба ворид намудани тағйиру иловоҳои зарурӣ ба онҳо ба Ҳукумат ҳулосаҳои мушаххас пешниҳод намоанд.

Ҷиҳати дар сатҳи зарурӣ ба роҳ мондани муқовимат ба истифодаи шабакаи интернет бо мақсадҳои экстремистӣ ва террористӣ Вазорати корҳои дохилӣ, Ку-

митаи давлатии амнияти миллӣ, Прокуратураи генералӣ ва дигар мақомоти марбутаро зарур аст, ки доир ба масъалаи таъсиси маркази мубориза бар зидди қиноятҳо бо истифодаи технологияҳои иттилоотӣ ва кибертерроризм ба Ҳукумат пешниҳоди асоснок манзур созанд.

Бори дигар таъкид месозам, ки риояи қатъии қонунҳо, талаботи ойинномаҳои ҳарбӣ ва тартибу интизом дар сохторҳои низомии кишвар бояд таҳти назорати доимии роҳбарони сохтору мақомоти дахлдори давлатӣ ва мақомоти прокуратура қарор дошта бошад.

Мо на як бору ду бор изҳор доштаем, ки даромад аз муомилоти ғайриқонунии маводи муҳаддир, ки ҳамасола дар ҳаҷон даҳҳо миллиард долларро ташкил медиҳад, яке аз манбаъҳои асосии маблағгузори терроризми байналмилалӣ мебошад.

Аз ин лиҳоз, мубориза бар зидди гардиши ғайриқонунии маводи муҳаддир қузъи мубориза бо терроризм ва экстремизм махсуб меёбад.

Ҳамзамон бо ин, муомилоти ғайриқонунии маводи муҳаддир боиси афзоиши бемории нашъамандӣ гардида, ба генофонди миллӣ таҳдиди воқеӣ эҷод менамояд.

Аз соли 1994 инҷониб аз тарафи мақомоти ҳифзи ҳуқуқ ва сохторҳои низомии Тоҷикистон беш аз 113 тонна маводи муҳаддир, аз ҷумла 34 тонна героин мусодира карда шудааст, ки ин миқдор метавонист қариб 50 миллион нафарро ба бемории нашъамандӣ гирифта намоад.

Мақомоти ҳифзи ҳуқуқи кишвар бояд дар ин самт фаъолияти худро беҳтар намуда, ҷиҳати гузоштани садди устувор дар роҳи қочоқи маводи муҳаддир, ошкор ва аз байн бурдани гурӯҳҳои муташаккили нашъаҷаллоб ва такмили тарзу усулҳои мубориза бо ин зухуроти номатлуб тадбирҳои зарурӣ андешанд.

Яке аз хатарҳои дигаре, ки ба рушди устувори давлат монеъ шуда, ба нуфузу обрӯи он дар арсаи ҷаҳонӣ таъсири манфӣ мерасонад, коррупсия мебошад.

Ҷиҳати мубориза бар зидди ин кирдори номатлуб солҳои охир дар кишвари мо заминаҳои дахлдори ҳуқуқӣ ва ташкилӣ муҳайё карда шудаанд, вале ҷиҳати паст намудани шиддати омилҳои

коррупсионӣ зарур аст, ки иштироки боз ҳам фаъолтари ҷомеаи шаҳрвандӣ дар ин самт таъмин гардида, нисбат ба амалҳои коррупсионӣ фазаи воқеан оштинопазир фароҳам оварда шавад.

Дар баробари ин, роҳбарони вазорату идораҳо, мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва ҳамаи хизматчиёни давлатиро зарур аст, ки ҷиҳати пешгирии ин зухурот дар тамоми сохтору мақомоти давлатӣ тадбирҳои иловагӣ андешанд.

ВАКИЛОНИ МУҲТАРАМ!

Тоҷикистон ҷонибдори эҷоди воситаҳои самарабахши ба ҳам овардани ҳадафҳои миллӣ ва саъю кӯшишҳои байналмилалӣ, муттаҳид сохтани ҷаҳду талоши ҳамаи давлатҳои манфиатдор барои вокуниши муносиб дар рӯбарӯи таҳдиду хатарҳои замони муосир мебошад.

Мо имрӯз бори дигар эълон медорем, ки сиёсати хориҷии Тоҷикистон сиёсати "дарҳои кушода", сулҳхоҳона ва бегараз буда, дар роҳи татбиқи он давлати мо омода аст, ки бо ҳамаи кишварҳои дунё робитаҳои дӯстонаро бар пояи эҳтироми ҳамадигар, баробарӣ ва ҳамкорӣ судманд густариш диҳад.

Дар ин росто, мо тавсеаи муносибатҳои соҳаи ва гуногунҷанбаи худро бо шарикони анъанавиамон, аз ҷумла Федератсияи Россия идома дода, дар раванди мубориза бо таҳдиду хатарҳои муосир ҳамкорӣ муассири ду кишварро тақвият ва таҳким хоҳем бахшид.

Тоҷикистон бо сиёсати хориҷии мусолиматомези худ ҷонибдори он аст, ки низомии имрӯз ташаққулёбандаи ҷаҳонӣ аз ҷангу низоъҳо, хушунату зӯроварӣ ва таассубу бадбинии миллӣ ва диниву фарҳангӣ комилан озод бошад ва бар пояи шарикиву ҳамкорӣ баробару судманди ҳамаи кишварҳои ҷаҳон асос ёбад.

Ҳамаи хатарҳо ба сулҳу субот ва амнияти ҷаҳониву минтақавӣ бояд бо роҳи созишу муколамаи созанда ва бар асоси муқаррароти ҳуқуқи байналмилалӣ, пеш аз ҳама, Ойинномаи Созмони Милли Муттаҳид ҳамчун созмони глобалии танзимкунандаи муносибатҳои байналмилалӣ, бартараф карда шаванд.

МУҲТАРАМ АЪЗОИ МАҶЛИСИ МИЛЛӢ ВА ВАКИЛОНИ МАҶЛИСИ НАМОЯНДАГОН! ҲАМВАТАНОНИ АЗИЗ!

Мо бояд тамоми саъю талоши худро ба он равона созем, ки бо вучуди вазъи ноустувори молиявӣ иқтисодии дар ҳаҷон идомадошта бо заҳмати аҳлона ва иқдомҳои ободгаронаи мардуми шарифи Тоҷикистон се ҳадафи стратегӣ дар наздамон қарордошта, яъне истиқлолияти энергетикӣ, раҳӣ ёфтани аз бунбасти коммуникатсионӣ ва амнияти озуқавории кишварамонро таъмин кунем.

Дар ин раванд таъмини амният, сулҳу суботи ҷомеа ва ваҳдати миллӣ ба хотири ҳифзу таҳкими дастовардҳои за-

Амалӣ гардидани барномаҳои давлатии мусоидат ба шугли аҳолӣ имкон дод, ки дар 10 соли охир зиёда аз 1 миллион ҷойҳои кори доимӣ, муваққатӣ ва мавсимӣ таъсис дода шуда, танҳо тавассути мақомоти давлатии шугли аҳолӣ 315 ҳазор нафар бо ҷойи кор таъмин гардиданд, ки 30 ғоизи онҳоро занон ташкил медиҳанд.

мони соҳибистиклолӣ, пешрафти босуботи иқтисоди миллӣ, азхуд кардан ва дар ҳамаи самтҳои зиндагӣ ҷорӣ намудани нағмонҳои илму техника, дарки масъалаҳои афзалиятдоштаи пешрафти мамлакат ва ҳалли саривақтии онҳо аз ҳар яки мо масъулияти дучандро талаб менамояд.

Инчунин ташаққул додан ва истифодаи босамари нерӯи инсонӣ, ҳалли масоили иҷтимоӣ, аз ҷумла таълиму тарбияи насли наврас дар рӯҳияи ифтихор аз давлатдорӣ миллӣ ва ниҳоят, дастбӣ ба сатҳи сифати шоистаи зиндагӣ барои сокинон аз қабилҳои масъалаҳои авалиндараҷае мебошанд, ки ҷиҳати иҷрои онҳо бояд тамоми сохтору мақомоти давлатӣ ва аҳли ҷомеа якҷоя ва аҳлона азму талош намоянд.

Соли 2016 барои мардуми шарифи кишварамон соли таърихӣ, яъне соли таҷлили биступанҷумин солгарди истиқлолияти давлатии Тоҷикистони азизамон мебошад ва итминон дорам, ки ин санаи бузургу тақдирсозро мо ҳама якҷо бо дастовардҳои арзанда истиқбол мегирем.

Бо дарназардошти ин, аз аъзои Ҳукумат, ҳамаи роҳбарону масъулон, хизматчиёни давлатӣ, кормандони сохтору мақомоти давлатӣ ва корхонаву муассисаҳо, сарфи назар аз шакли моликият, инчунин аз ҳар як фарди бонангу номус ва ватандӯсти кишвар, аз ҷумла шумо - вакилони муҳтарам, тақозо мегардад, ки дар ҷунин давраи таърихӣ аз ҳарвақта бештар масъулиятшинос бошед.

Ҳар яки мо вазифадорем, ки бо амалисозии иқдому ташаббусҳои неку созанда ба хотири боз ҳам таҳким бахшидани дастовардҳои истиқлолият, тақвияти иқтисодии давлат, беҳтар гардонидани сатҳи сифати зиндагии мардум ва ободии Ватани азизамон бо роҳи ҳарчи зудтар расидан ба ҳадафҳои стратегӣ миллиамон қарзи фарзандӣ ва рисолати шаҳрвандии худро дар назди халқ ва давлати Тоҷикистон содиқонаву софдилона иҷро намоем.

Мову шумо дар даврони соҳибистиклолӣ борҳо марҳалаҳои мушқилу сангинро паси сар намуда, аз ҳолатҳои бисёр вазнин сарбаландона баромадем, аз ҷумла хатари нестшавии давлат ва пароканда гардидани миллатро бартараф кардем ва ба пешрафти давлату ҷомеа муваффақ шудем.

Ҳамаи мо вазифадорем, ки бо шуқронаи соҳибватаниву соҳибдавлатӣ ва сулҳу оромии кишвар, ба хотири фардои неку ободи Ватанамон ҳарчи бештар заҳмат кашеда, Тоҷикистони маҳбубамонро боз ҳам ободу зебо гардонем.

Мову шумо ба хотири боз ҳам беҳтар гардонидани шароити рӯзгори мардумамон бояд дар ҳамаи самтҳои зиндагӣ сарфаю сариштакор бошем, зиёдаравӣ накунем ва фарзандонамонро дар ҳамаи рӯҳия тарбия намоем.

Имрӯз мардуми шарифи Тоҷикистон хуб дарк намудаанд, ки устувор намудани пояҳои давлату давлатдорӣ миллӣ, баланд бардоштани сатҳи сифати зиндагӣ ва ободу зебо гардонидани сарзамини аҷдодӣ, пеш аз ҳама, ба густариши эҳсои худшиносиву ҳудогоҳӣ ва ифтихори ватандорӣ вобастагии мустақим дорад.

Ман ҳоло бо итминони комил гуфта метавонам, ки мо бо таъя ба нерӯи созандаи мардуми соҳибмаърифати худ ва бо заҳмати содиқонаву софдилонаи онҳо ба ҳамаи мақсадҳои некамон ва дар навбати аввал, фароҳам овардани шароит барои зиндагии шоистаи ҳар як сокини мамлакат наздик шуда истодаем.

Дар роҳи расидан ба ин ниятҳои неку ва иҷрои ҳадафҳои созанда халқи заҳматкашу матинирода, ватандӯсту ватанпарвар ва худшиносу сарбаланди кишварамон, инчунин ҳамватанони бурунмарзиамон, ки дар кишварҳои гуногуни олам қору зиндагӣ доранд, ҳамеша дастгирӣ пуштибони сиёсати давлат мебошанд.

Барои ҷунин дастгирии самимона ба хурду бузурги кишвари азизамон сидқан сипосу миннатдорӣ изҳор менамоям.

Дар амри амалӣ гардонидани нияти нақшаҳои неку созанда ва иҷрои рисолати пурифтихори ватандорӣ ба қуллӣ мардуми шарифу сарбаланди Тоҷикистони соҳибистиклол, ҳамватанони бурунмарзиамон ва ба ҳамаи шумо, ҳозирини арҷманд, саломативу хушбахтӣ ва рӯзгори босаодат орзумандам.

**ҲАМЕША САЛОМАТУ
ХОНАОБОД БОШЕД!**

20.01.2016, шаҳри Душанбе

Муддатҳо буд, ки бози давлат аз сари миллати мо дур шуда, ҳимматеро чашмдор буд, ки онро боз гардонад. Ин бози давлате, ки дар асотиrhoи мо ҷой дорад, ҳамоно худшиносии миллий аст. Миллат ба туфайли бой гардидани хотираи таърихияш, ки хидмати бевоситаи Президент Ҷаноби Олӣ Эмомалӣ Раҳмон аст худашро шинохт, худшиносии вай ба ҷое расид, ки барои оламиён онро ҳамчун пешво муаррифӣ кард ва худ бо ин

амалаш сазовори фахр аст. Ва сазовор аст, ки доҳии шинохтае ба мисли Ҷано-би Олӣ Эмомалӣ Раҳмон дошта бошад. Мардуми ҷаҳон эътироф шудани Ҷано-би Олӣ Эмомалӣ Раҳмонро ҳамчун па-дидае қабул карданд, ки дар бораи худ-шиносӣ ва комилии миллат шаходат медиҳад.

Раиси Маҷлиси Уммаи давлатии Қувайт дар ин маврид иброз намуд, ки "дар давлати Қувайт Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмонро ҳамчун сиёсатмодори сатҳи ҷаҳонӣ, ки дар

Ховари Миёна хеле машхур аст, мешиносанд. Мардуми дунё бояд аз Шумо тоҷикон қадрдониву эҳтиром гузоштанро нисбати Сарварашон омӯзанд".

Агар ҳиммати миллат ва Президенти он баланд намебуд, ҳам миллат ва ҳам Президент ба чунин мақом ноил намешуданд.

Маркази Ташкилоти ҷамъиятӣ - байналмилалӣи фонди "Диалогҳои Авруосиё" Шумо Ҷаноби Олиро ҳамчун пешвои миллат сазовор шуморида бо ин эътирофи мардуми ҷумҳурӣ ва берун аз он ҳамоҷанди Шуморо табрик ва муबारакбод мегӯянд.

Нодир ОДИЛОВ,
Раиси Раёсати Ташикilotи
ҷамъиятӣ - байналмилалӣ
фонди "Диалогҳои Аврусиё"

ШҶҲҲОИ СОБИҚАДОРНИ ҲҲДТ ТАЪСИС ДОДА ШУД

МАВСУФ зимни су-
хани ифтитоҳӣ иб-
роз дошт, ки
Ҷизби Халқии Де-
мократии Тоҷики-
стон зери роҳбарии Раиси муаз-
зани ҷизб муҳтарам Эмомалӣ
Раҳмон фаъолияти худро ба та-
ври густурда роҳандозӣ намуда, аз
тамоми имкониятҳо истифода
мебарад, то ки ҳадафу гоҷаҳои со-
зандаи ҷизб ва давлату ҳукумат-
ро ба кишрҳои мухталафи ҷомеа
фаҳмонад ва ҷиҳати татбиқи
онҳо иқдом намояд.

Дар ин рост, Шӯрои собиқа-дорони Ҳизби Халқии Демократии Тоҷикистон, ки бо Қарори Раёсати Кумитаи Иҷроияи Марказии ҳизб таъсис дода шудааст, метавонад нақши муассир ва арзишманд дошта бошад.

Собикадорони Ҳизби Халқии Демократии Тоҷикистон аз ҷумлаи гуруҳҳои фаъолу содиқ ва устувору собитқадами ҷомеа ба ҳисоб мераванд. Онҳо дар ҳолатҳои барои миллат ва давлат душвору сарнавиштсоз зери роҳбарии хирадмандонаи Раиси ҳизб, Ҷаноби Олӣ Эмомалӣ Раҳмон барои татбиқи гояҳои низоми давлатдории миллӣ, ки аз ҷониби роҳбари муазззами мамлакат муайяну мушаххас гардидаанд, саҳми худро гузоштаанд. Мо эътимод бар он дорем, ки ташкилоти ҳизбӣ маҳорату таҷрибаи собикадоро-

13 январ тахти раёсати Муовини якуми Раиси Ҳизби Халқии Демократии Тоҷикистон Саидмурод Фаттоҳзода маҷлиси тадорукотии Шӯрои собиқадорони Ҳизби Халқии Демократии Тоҷикистон барпо гардид.

ни ҳизбро минбаъд низ дар корҳои рӯзмаррашон ба таври самарабахш истифода мебаранд.

Чуноне ки Пешвои ҳизб муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар Маҷлиси Кумитаи Иҷроияи Марказии ҳизб ба таърихи 4 декабри соли 2015 қайд намуданд: **"Мо бояд нисбати собикадорони ҳизб бе-**

тафовут набошем. Тачрибаи он-
хоро ҳамаҷониба истифода
карда, дар синни нафақа нисба-
ти онҳо ғамхорӣ зоҳир кунем.
Бояд собиқадорон дар ташки-
лотҳои ҷамъиятӣ муттаҳид кар-
да шаванд ва дар мактаби ма-
ҳорату истеъдодшон кадрҳои
ҷавон тарбия гиранд."

Тибқи дастури Раиси ҲХДТ фаъолияти Шӯро бояд беҳтар гардонида шуда, таҷрибаи ғании собиқадорон дар бобати тарбияи ҷавонон, тақвияти арзишҳои ватандорӣ, худшиносӣ, эҳтироми суннатҳои миллии мардум ва табиғӣ таъшиқи дастовардҳои мамлакат ба манфи-

ати миллат ва ҷомеаи кишвар
мавриди истифода қарор дода
шавад.

Вобаста ба талаботи Нисомнома ин ниҳоди ҷамъиятии ҳизб фаъолияти худро дар ҳамкориҳои зиҷ бо Дастгоҳи Кумитаи Иҷроияи Марказии Ҳизби Халқии Демократии Тоҷикистон ба роҳ мемонад. Бовари дорем, ки Шӯрои собиқадорони Ҳизби Халқии Демократии Тоҷикистон дар тарбияи сиёсӣ маърифатӣ ва ахлоқӣ маънавӣ ҷавонон дар рӯҳияи баланди ватандӯстӣ, тарғиби ҳамҷонибиҳои Оиннома ва барномаҳои ҳизб бо фаъолияти ибратомӯз, истифодаи таҷрибаҳои малака ва қардониҳои аъзои худ баҳри пешрафти шукуфоии Ватан саҳми муносиби худро мегузоранд, афзуд С. Фаттоҳзода.

Баъдан дар чаласа дар асоси Низомномаи Шӯро масъалаҳо оид ба ҳаёати Шӯрои собиқадорони Ҳизби Халқии Демократии Тоҷикистон, дар бораи таъини Раис, муовинон ва котиби Шӯрои собиқадорони Ҳизби Халқии Демократии Тоҷикистон, нақшаи кори Шӯрои собиқадорони Ҳизби Халқии Демократии Тоҷикистон, ташкил ва гузаронидани чорабиниҳо оид ба рушди ахлоқу маънавиёт ва пешгирии омилҳои ифротгароии ҷавонон мавриди баррасӣ қарор гирифтанд.

Бо маслиҳат ва пешниҳоди Раиси ҲХДТ муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон Руқия Курбонова-Раиси Шӯрои собиқадорони ҳизб, Амиршо Миралиев, Давлаталӣ Давлатзода, Сафар Сафаров - муовинони Раиси Шӯро ва Латофат Шарифова - котиби Шӯрои собиқадорон интиҳоб шуданд.

Усмон СОЛЕХ,
сухангӯи ҲХДТ

**Ҳамкорӣҳои байни Ҳизби
Халқии Демократии
Тоҷикистон ва Ҳизби
Коммунистии Хитой дар доираи
созишномаи ҳамкорӣ, ки чанд
сол қабл ба имзо расида буд,
густариш меёбанд.**

Я К сол қабл бо дастгирии ҲХДТ ва ҲКХ созишномаи сечониба миёни Ташкилоти ҷавонони ҲХДТ "Созандагони Ватан", Фонди сулҳ ва ҳамкориҳои Хитой ва Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи С. Айни оид ба расонидани кӯмаки техникии дар ҳаҷми зиёда аз 300 ҳазор доллари ИМА ба имзо расида буд.

14 январ дар Донишгоҳи давлатии омӯзгорӣ маросими муаррифии татбиқи лоиҳа бо иштироки муовини Раиси ҲХДТ Раёно Бобоҷониён, сафири Ҷумҳурии Мардумии Чин дар Тоҷикистон Ҷо Бин, муовини вазири маориф ва илми Тоҷикистон Б.Одинаев, ректори Донишгоҳи давлатии омӯзгорӣ Тоҷикистон Н. Салимӣ, мудири шуъбаи муносибатҳои байналмилалӣ ва робита бо созмонҳои ҷамъ-

ТАТБИҚИ ЛОИҲА ДАР ДОИРАИ СОЗИШНОМАҲОИ БАЙНИҲИЗБӢ

иятии Дастгоҳи КИМ ҲХДТ А. Ҳомидов, Раиси ТҶҚ "Созандагони Ватан" А. Раҳмонзода ва кормандону донишҷӯёни донишгоҳ доир гардид.

Зимни муарифиҳои лоиҳа зикр шуд, ки дар доираи ҳамкориҳои техникии сечони-ба донишгоҳ акун соҳиби синфхонаҳои нави лингофонӣ, матбаа, синфхонаҳои лабораторӣ, компютери ва омузиши забонҳои хориҷию фаннии мучахҳаз бо васоити муосири техникӣ гардид. Ин имконияти медиҳад, ки сифати таълим дар ин дароғҳои илму маърифат боз ҳам бехтар шавад.

Бояд иброс намуд, ки лоиҳаи мазкур дуҷумин лоиҳае мебошад, ки дар доираи ҳамкориҳои байниҳизбӣ амалӣ карда мешавад. Ёдовар мешавем, як сол қабл дар Литсей-интернати Президентӣ барои кӯдакони болаёқати Ҷумҳурии Тоҷикистон низ ҷумин лоиҳа татбиқ гардида буд.

А.ДУСТОВ

Рӯйдодҳои ахири бархе аз шаҳрҳои Олмону Фаронса бори дигар касро бовар мекунонад, ки зиндагии орому осуда дар Ватан чи қимате дорад. Ҳамагӣ чанд моҳе қабл мо шоҳиди ба таври оммавӣ ворид гаштани гурезагони кишварҳои ҷангзадаи Сурияву Афғонистон, Ироқу Африқо ба Аврупо гаштем. То андозае истиқболу ҷобаҷо кардани қисмати ба истилоҳ хушбаҳти онҳоро аз ҷониби кишварҳои демократии хеле мутараққиву ба қавли ҳуди онҳо ҳимоятгари ҳуқуқи инсонро дида, шояд ба дил умедворӣ доштем, ки ақаллан бархе аз

инсонҳое, ки гирифтори бадбаҳтиҳои муноқишаҳои абарқудратонанд, акнун аз марғ раҳой меёбанд. Нафароне ҳам буданд, ки бо ҳасад ба онҳое, ки дар Аврупо бо сарпаноҳ таъмин гаштаанд, менигаристанд. Зеро онҳо дар кишварҳои пешрафтае сокин хоҳанд гашту зиндагии шоҳонаву осудаеро бояд соҳиб гашта, комилҳуқуқу озод бояд мезистанд. Вале шояд кам касон дарк мекарданд, ки: "панири ройгон танҳо дар мушқаппак аст". Оре, то ба имрӯз боре нашунидаем, ки ғарибу ҳуббулватане шоду озод зиста бошад.

ОЛМОНИҲО АЗ ИСЛОМ МЕТАРСАНД

Ҳанӯз ин "аврупоигаштагон" соҳибмакону соҳиби як даҳан нон нагашта, ҷи рӯзе ба сарашон наомад, ки мақоли "аз борон ғурехтану ба новардон дучор гаштан"-ро мемунад.

Аврупоиён на ҳама ба бадбаҳтиҳои ин гурезагон раҳмбадил шуданду на ҳама аз ҳуқуқи онҳо чун инсон ба зиндагии бечангу одамовор розӣ. Якero аз ғавҷи вуруди мусулмонҳо ба Аврупо, исломишавии кишвараш ба таҳлука меовараду дигареро кам гаштани луқмаи нонаш. Вале ин ду омил на он қадар асоснокро оппозитсияи сиёсати давлатӣ нокомил шумурдаву дар пайи ёфтани баҳонаҳои дигар гаштанд. Чунин сабаб ҳам одамонро зиёд маътал накарда, даррав рӯ зад. Шаби таҷлили соли нав шояд чанд ҷавони масти африқоиву араб чун ҳама касони сархуш, ки барои амали худ зимни мастӣ ҷавоб дода наметавонанд, ба корҳои ношоистае даст зада бошанд. Шояд. Мо на ҳукм карда метавонему на исрори рад, зеро барои рад кардан ё тасдиқи хабарҳои дар ин маврид пахшнамудаи воситаҳои ахбори хориҷӣ далеле ҳам надорем. Вале зиёда аз даҳ рӯз аст, ки дар сарҳати хабарҳо масъалаи тааррузи шаҳвонии занони шаҳри Кёлни кишвари Олмон аз ҷониби гӯё муҳоҷирини мусулмон ҷойгузин гашта чун як хатари бузурги ҷаҳонӣ аст. Тибқи хабарҳои охир ва наворҳои телевизионҳои давлатии Россия ҳазорҳо ҷавонони олмонӣ ба кучаву хиёбонҳо рехта талаби истиҳорочи мусулмононро аз кишвари хеш доранд. Агар дар огози ин маъракаи зидди гурезагон суҳан аз тарси мардум перомунӣ таҳдиди риюяи баъзе аз ойнҳои исломӣ аз ҷониби ҳуди онҳо ва роиҷ гаштанашон дар Аврупо мерафт, баъдан талаби ҳамошигарон торофт сиёсатар гашта истеъфои Канслери Олмон Ангела Меркел ва бо гурезагон аз кишвар берун шудани ўро ҳам мақсад қарор додаанд. "Меркел гурезагони худро биғир аз ин ҷо дафъ шав!"-садо медиҳад аз забони тазоҳургарон ва хонда мешавад аз шиорҳои онҳо. Тазоҳургарон муҳоҷиронро "гуруҳҳои террористии ҳарбӣ" хонда дигар ба онҳо раҳму шафқат чи, ки дар ин зимистони сард сарпаноҳи муваққатиро ҳам дарег дошта, ба таври ваҳшиёна ҷойҳои будубоши онҳоро оташ зада, латуқубашон мекунанд. Ин норозигии гуруҳҳои алоҳида ба он оварда расонид, ки инак аз муҳоҷирин барои он сарпаноҳҳои муваққатӣ ҳам, ки қаблан ройгон буданд, пул талаб мекардагӣ шудаанд. Ҳамчунин онҳо акнун барои як бистари хоб ё нону намак ҳам бояд маблағ пардохт намоянд. Гузашта аз ин бо сахттар шудани режими будубоши муҳоҷирин акнун қароре ба амал бароварда шуд, ки аз дасти гурезагон ноотбук, соат, телефон ва дигар ашёҳои қиматбаҳояшон кашида гирифта мешаванд. Ин амалҳо садҳо неонеисту неофашистонро шерак кардааст, ки онҳо акнун ба муқобили сохти сиёсӣ давлатӣ бархезанд ва барои сангинтар шудани қонунгузории давлаташон дар муқобили муҳоҷирину гурезагон истодагарӣ намоянд.

Қоршиносони олмонӣ бар ин назаранд, ки танҳо 10 фисади муҳоҷирон нияти меҳнат қардан доранду таҳассуси ҷойи кор ёфтан, боқимондаҳо сарбории андозсупорандагон гаштаву дардисари мардум хоҳанд шуд. Дар ҳоле, ки гурезагонро хатари депортатсия таҳдид мекунаду он азобҳои то Аврупо расидану ҷони хешро аз ҷанголи ҷангу марғ раҳониданашон дар қибали таҳқиру азобҳои сангин дар қафо мегузоранд, бешак аксариятро дар пеш марғи яқин мунтазир аст. Зеро дар ватани хеш онҳо макон надоранду дар кишвари бегона онҳо душмани дину мазҳаби соҳибватанонанд. Инак, онҳоро, ки маҳз сиёсати пуштипардагии ғарбу аврупо гӯё бехонумон кардааст, ломакону муаллақ миёни замину осмон хоҳанд монд. Дар ҳоле, ки на ҳамаи гурезагон ҷавононанду ба қавле ғуломӣ шаҳват, чуноне, ки онҳо муқассир доништа мешаванд вале касе дигар дар бораи қонуни пирсонсолон ё тифлакону беморони бехонумонгаштаи қурбонии сиёсатҳо гашта нест?

Дастгир гаштани 28 нафар ҷавонон бо ҷурми гумонбаршавӣ дар ҳодисаҳои шаби Соли Нав ё муттаҳам гаштан бадастдарозии шаҳвонӣ, нисбати духтарони шаҳри Кёлн, ҳанӯз огози кор аст. Зеро теъдоди онҳое, ки дар шаҳрҳои дигари Аврупо ба пулис дар ин маврид муроҷиат мекунанд, рӯз аз рӯз бештар мегардад. Кӣ кафолат медиҳад, ки фардо ба гурезагон ҷурми дигаре бор намегардад? Ногуфта намонад, ки муҷримии онҳо гӯё дар гум шудани маблағҳои одамон ё ҳолати дуздии хонаҳои ашхоси алоҳида на як бору ду бор аз расонаҳо то имрӯз садо додааст. Фардо ҳар чизи дигареро ҳам дар мавриди онҳоро метавон чашмдор шуд.

Аммо дар муқобили ин сару садоҳои таҳаммулпазирӣ алайҳи гурезагон, дар баъзе шаҳрҳои дигари ин кишвар ҳамоншхое доир мегарданд, ки муқобили наҷодпарастӣ, миллатгарой ва ба тарафдории ниғаҳдошти муҳоҷирин мебошанд.

Аз мусоҳибаи нафарони дигар аз телевизионҳо бармеояд, ки муҳолифони андешаҳои ин тазоҳургарон кам набуда, ҳушдор медиҳанд, ки ба таҳаммулпазирӣ нисбати гурезагон ва хушунати шаҳвонии алайҳи духтарон дар шаби соли нав дар Кёлн рухдода, фарқ бояд гузоранд, зеро ин ду чизи тамоман дигаранд.

Ҳанӯз ҳам ҷомеаҳои демократии Олмон ва дигар кишварҳои Аврупо дар шароити зиду нақизи андешаҳои сиёсӣ зиста ба ҳам намеоянд. Бо назарҳои гуногуни муҳолиф ва бо қабули ҳархелаи рӯйдодҳои ахири кишварашон дар иртибот ба бухрони муҳоҷирин, вазъ хеле нором аст.

Метавон ҳадс зад, ки ақидаҳои бештар тарғибшавандаи тазоҳургарони аввалӣ, ки бо талаби аз Олмон рондани гурезагон ба майдон баромадаанд, аз онҳое, ки ҳамдиёрони худро ба таҳаммулпазирӣ меҳонанд, ҳашинтар ва аз ҷиҳати теъдод бештар буда, тарафдорони зиёдатар доранд. Ин бошад шояд бар ғалабаи ақидаҳои олмонӣ мусоидат намуда, бар зарари муҳоҷирон анҷом ёбад, ки оқибати хайреро дар ин ҳол мунтазир шудан аз ҳақиқат дур аст.

Зеро тибқи хабарҳои баъдии ВАО-и Россия гӯё 5 нафар ҷавонони "симои арабӣ" дошта, духтарчаи руси ноболигеро, ки сокини Олмон аст, таҷовузи гурӯҳӣ кардаанд. Ин хабар аз нақли духтарча оварда шуда, бо як навори бесадое, ки гӯё як ҷавони араб ба дигараш дар ин бора қисса кардааст, "мустаҳкам" гардида дар шабақаҳои телевизионӣ гаштаю баргашта паҳн мегардад.

Зеро тибқи хабарҳои баъдии ВАО-и Россия гӯё 5 нафар ҷавонони "симои арабӣ" дошта, духтарчаи руси ноболигеро, ки сокини Олмон аст, таҷовузи гурӯҳӣ кардаанд. Ин хабар аз нақли духтарча оварда шуда, бо як навори бесадое, ки гӯё як ҷавони араб ба дигараш дар ин бора қисса кардааст, "мустаҳкам" гардида дар шабақаҳои телевизионӣ гаштаю баргашта паҳн мегардад.

Зеро тибқи хабарҳои баъдии ВАО-и Россия гӯё 5 нафар ҷавонони "симои арабӣ" дошта, духтарчаи руси ноболигеро, ки сокини Олмон аст, таҷовузи гурӯҳӣ кардаанд. Ин хабар аз нақли духтарча оварда шуда, бо як навори бесадое, ки гӯё як ҷавони араб ба дигараш дар ин бора қисса кардааст, "мустаҳкам" гардида дар шабақаҳои телевизионӣ гаштаю баргашта паҳн мегардад.

ДАР ПОКИСТОН НАВРАС ДАСТИ ХУДРО КҶТОҲ ҚАРД

Имоми покистоние, ки яке аз шогирдонаш дасташро бо табар зада кӯтоҳ кард, боздошт шуд. Чуноне ки пулиси маҳаллӣ иттилоъ дод, ин шогирд баъд аз суоли он ки "Қадоме аз шумо Пайамбар Мухаммадро дӯст намедорад?" иштибоҳан дасти худро боло бардоштааст.

Имом шогирдашро баъд аз ин тахти тавҳину маломати сангин қарор дод ва субҳи дигар ин наврас ба синф бе дасти худ (ҳамоне, ки бардошта буд) баргашт. Тибқи хабари матбуоти маҳаллӣ, навраси 15-сола дасти худро рӯи табақ ба назди имом овардааст. Баъдан навори видеоие пайдо шуд, ки дар он волидайнӣ наврас меғуянд, ки "аз ин амали писарашон фахр доранд". Сокинони деҳае, ки писарбача дар он ба сар мебарад, акнун назди ў омада, қисми боқимондаи дасти ўро мебӯсанд. Имом бо ҷурми таҳрик додан ба содир намудани амале, ки ба наврас ҷароҳати вазнини ҷисмонӣ овардааст, боздошт шуд.

-Барои чунин имомони бесавод

маъвиза кардан мумкин нест. Боздошти ў тибқи қорҷубаи нақшаи умумимиллии муқовимат алайҳи хушунат сурат гирифтааст. Чунин маъвизаҳову даъватҳо дар кишвар акнун мамнӯъ ҳастанд, -иброҳим дошт намоёндаи пулис дар суҳбат бо ВАО-и маҳаллӣ.

Хабари ба даст расида бори дигар аз ҷаҳолатпешагӣ ва муттаассибии аъзои ҷамоате дарак медиҳад, ки бо мо дар як минтақа ба сар мебаранд. Бархе аз ин "покизагон" имрӯзро низ даврони ҷаҳолати асримиёнагӣ гумон карда, аз пешрафти ҳайратовари илми муосир ё хабар надоранд, ё дидаву доништа чашм аз он мепӯшанд. Акнун бубинед, онҳое, ки дар орзуи сохтани чунин "ҷамъияти покҳо" ҳастанд, ки чи гуна ҷамъиятеро шумо меҳоханд иҷборан ба сари дигарон бор кунанд. Аммо ҷарҳи гардунро дигар натавон ба ақиб гардонд ва чунин ҷаҳонбинии маҳдуди орь аз таҳаммулпазириву инсондӯстӣ фақат моли ашхоси тангназари бесавод хоҳад монд...

Азамат ДҶУСТОВ

МАРД БИНИИ ҲАМСАРАШРО БУРИД

Ҳодисаи буридани бинии ҳамсар аз ҷониби шавҳар дар вилояти Форёби Афғонистон шаби 17 январ боз як далели афзоиши хушунати хонаводагӣ дар ин ҷумҳурии ҳамсоя аст. Айни ҳол ин зан дар беморхонаи шаҳри Маймана - маркази вилояти Форёб бистарӣ шудааст.

Бино ба иттилои маъсулини шифохонаи Маймана наздикони ин зан, ки Резагул ном дорад, вақти ба беморхона омадан, қисмате аз бинии буридашударо бо худ овардаанд. Тавре хабар дода мешавад, Резагул дар давоми шаш соли оиладорӣ ш бо ҳо аз ҷониби шавҳараш мавриди лату қуб қарор гирифта, ҳатто шавҳараш ўро ба марғ таҳдид кардааст. Деҳае, ки ин воқеа рух додааст, тахти назорати Толибон қарор дошта, шавҳари Резагул пас аз ин ҳодиса фирор кардааст. Табибони гуфтаанд, ки онҳо имкони ҷарроҳии бинии ин хонумро надоранд ва танҳо метавонанд роҳи қорӣ шудани хунро банданд. Қаблан низ як мард дар Афғонистон бинии зани худро бурида буд ва сарбозони НАТО ин хонумро барои табобат ба Амрико бурданд.

А. ҚҶҶҶ

ШОҲИЁН: ИСӢНИ НАЗАРЗОДАРО РОҲБАРИ ҲНИТ САРМОЯГУЗОРӢ КАРДААСТ

Шермуҳаммад Шоҳиён, Раиси Суди Олии Тоҷикистон рӯзи 18-уми январи соли равон, дар нишаст матбуотии ин ниҳод гуфт, ки сармоягузории ошӯби Абдуҳалим Назарзода, собиқ муовини вазири мудофияи Тоҷикистон аз сӯи роҳбарони Ҳизби наҳзати исломии Тоҷикистон (ҲНИТ) сурат гирифтааст.

Вай дар ҷамъи хабарнигорон изҳор дошт, ки даъвои Прокурори генералии Тоҷикистон оид ба манъи фаъолияти ҲНИТ ва ҳамчун ташкилоти экстремистиву террористӣ эътироф кардани ин ҳизб, ба Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод гадида буд. Бо ҳалномаи Суди Олӣ аз 29 сентябри соли 2015, фаъолияти ҲНИТ дар ҳудуди Тоҷикистон манъ карда шуд ва ин ҳизб ҳамчун ташкилоти экстремистӣ-террористӣ эътироф гардида, рӯзномаву вебсайтҳои он баста шуд.

Раиси Суди Олӣ ҳамчунин илова намуд, ки дар ҳодисаҳои аввали моҳи сентябри соли 2015, ки дар ҳудуди шаҳри Душанбе, ноҳияи Рӯдакӣ ва шаҳри Ваҳдат сурат гирифт, бино ба маълумоти дастрасшуда маблағгузорӣ ва ҳамчунин оморасозии баъзе маводҳо аз ҷониби роҳбарияти ҲНИТ сурат гирифт.

тааст. Шумораи афроде, ки ҷунин кирдорро содир кардаанд, хеле зиёд аст ва ҳоло тафтиши парвандаи онҳо ба итмом нарасидааст.

Шермуҳаммад Шоҳиён мегӯяд, мардуми Тоҷикистон бояд донанд, ки маҳз барои ба ҷиноятҳои махсусан вазнин даст задани роҳбарияти ҲНИТ, бар хилофи Оинномаи ҳизб амал намудану содир кардани ҷиноятҳои экстремистиву террористӣ ва дигар ҳолатҳое, ки гунаҳгори роҳбарияти ҲНИТ ва баъзе аъзои ин ҳизбро дар ҷамин кирдорҳои ҷинояткорона исбот мекунад, фаъолияти ҲНИТ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон манъ карда шудааст.

Раиси Суди Олии Тоҷикистон, ки дар нишаст аз натиҷаи кори яқсолаи ин ниҳод иттилоъ медод, афзуд, ки Суди Олӣ дар соли 2015 ба ҳайси суди марҳилаи якум 51 парвандаи ҷиноятӣ,

18 граждони, 6 оилавӣ, 45 ариза оид ба барқарор намудани муҳлати муҳофизатӣ ва 7 пешниҳодро баррасӣ намудааст. Инчунин зикр гардид, ки дар ин давра ба Суди Олӣ 2 ҳазору 655 арзу шикоятӣ шаҳрвандон ва эътирозҳо ворид гардидаанд, ки дар қиёс ба соли 2014 13 фоиз зиёд мебошад. Аз шумораи умумии 2 ҳазору 412 шикоятӣ баррасишуда 1130 адади он ба омӯзиши парвандаҳо марбут буда, 243 шикоят мавриди баррасӣ қарор дорад.

Шермуҳаммад Шоҳиён афзоиш ёфтани арзу шикоятӣ шаҳрвандонро ба баланд гардидаи маърифати ҳуқуқии онҳо рабт дода, зикр кард, ки масъалагузори намудани мушкилоти худ дар Суди Олии кишвар ҳуқуқи конститутсионии ҳар як шаҳрванд аст.

И.ТОҲИР

Нусратулло Салимзода, вазири тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон, рӯзи 13-уми январи соли равон, дар нишаст матбуотии вазорат хабар дод, ки муоинаи тиббӣ пеш аз бастани акди никоҳ ҳатмӣ ва никоҳ байни ҳешу табор манъ карда шуд.

Вазири тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли, 13-уми январ, дар ҷаласаи навбатии иҷлосияи дууми Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон даъвати панҷум, тарҳи тағйиру иловаҳоро ба Кодекси оилаи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи ҳифзи саломатии аҳоли" муарриф кард, ки он аз ҷониби вакилони Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон қабул гардид.

Н. Салимзода мегӯяд, қонуни мазкур аз якуми июли соли равон мавриди амал қарор мегирад. Муоинаи ҳатмӣ нисбати як қатор бемориҳо аз ҷумла, бемории ВНО (СПИД), сил, оташак ва дигар бемориҳо гузаронида мешавад. Агар тарафҳо қабл аз никоҳ аз таҳлили тиббӣ пешаки нагузаранд, дар асоси қонуни амалкунанда ба онҳо бастани акди никоҳ иҷозат дода намешавад.

Тибқи омили расмӣ Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли, феълан дар ҷумҳурӣ 25 ҳазору 328 нафар кӯдаки маъҷуби то 18-сола ба қайд гирифта шудааст ва 30-35 дарсади онҳо кӯдаконе ҳастанд, ки волидонашон ҳешу табор ҳастанд.

И. РАҲМАТУЛЛО

МО БА ҶОИ ҲАСИБ ПЎСТИ МУРҒ МЕХЎРДАЕМ

- То имрӯз молу маҳсулоти ба бозори истеъмолии кишвар воридшаванда на ҳамавақт мутобиқ ба талаботи мизочон асту ҳини хариди маҳсулот миёни харидору фурӯшанда ифодаҳои "оригинал" ё "самопал" тез-тез ба гӯш мерасад, - мегӯяд Директори Агентии стандартизатсия, метрология, сертификатсия ва нозироти савдои назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон Қурбонӣ Ибодулло Карим.

Мусаллам аст, ки стандарт мақомоти назоратист ва тибқи муқаррароти мавҷуда мо дар як сол ҳуқуқи 2 маротиба санҷидани ин ё он маҳсулоти бозори амалкунандадор дорему ҳалос. Ин ҳам бошад моле, ки дар анбор маҳфуз аст, кормандони мо ҳуқуқи санҷидани онро надоранд. Новобаста аз ҷунин маҳдудияти фаъолият аз аввали соли ҷорӣ то ба имрӯз аз ҷониби кормандони мақомоти Агентӣ қариб 80 тонна маҳсулоти гӯштӣ, 42, 7 тонна рағани растани, 2602, 5 тонна маҳсулоти ғалладонагӣ, 36, 5 тонна макарон, 3496 дал нӯшокиҳои спиртӣ, 117 тонна маҳсулоти қаннодӣ, 22 тонна маҳсулоти ширӣ 81 тона меваҳои ғайристандартӣ доништа шуда, қисме аз онҳо нобуд ва қисми дигар барои коркард аз бозори истеъмоли берун оварда шудааст. Ин баёнгарӣ он аст, ки то ба имрӯз маърифати ҳуқуқи мизочон ва масъулияти фурӯшандаҳо пойбарҷо нест.

Директори агентӣ дар масъалаи манъ шудани воридоти пӯсти мурғ ба қаламрави мамлакат иттилоъ дода афзуд, ки маҳсулоти номбурда барои омода намудани ҳасиб дар корхонаҳои истеҳсоли истифода карда мешуд. Новобаста аз манъи воридоти маҳсулоти номбурда бархе аз соҳибкорон аз ин амали худ даст кашида натавонидаанд. Ин аст, ки имрӯз 80 тонна пӯсти мурғ, ки ғайриқонунӣ ворид шудааст, аз муомилот бароварда шуд.

Дар нишаст ба эродҳои хабарнигорон оид ба ворид шудани бархе аз маҳсулоти ғайристандартӣ, аз шумули сақичу қандҳои гуногун-тамаға, маҳсулоти нонию печениҳо дар посухи мутахассисон тасдиқи худро ёфта, кормандон ба саволҳои сершумор ҷавобҳои қаноатбахш дода тавонидаанд.

Агетии Тоҷикстандарт баҳри рушди соҳибкорӣ, роҳ надодан ба воридшавии маҳсулоти бесифат ва фароҳам овардани имконият ба истеҳсоли маҳсулоти худӣ шароитҳои зарурӣ муҳайё хоҳад кард.

Имрӯз хабарнигорон аз рафти фаъолияти озмоишгоҳи наво, ки сифати маҳсулоти ғизоиро мавриди санҷиш ҳамаҷониба қарор дода метавонад, ошно гардида, дар анбори агентӣ маҳсулоти мухталифҳо, ки аз муомилот боздошта шудааст, аз назар гузарониданд.

Маъруфи БОБОРАҶАБ

Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон бо зиёда аз 68 мактаби олии ва марказҳои таълимии кишварҳои Аврупо, Осиё, ИМА ва ИДМ шартнома ва созишномаҳои ҳамкороиро ба имзо расонидааст.

ДТТ БО ЗИЁДА АЗ 68 МАКТАБИ ОЛИИ ҶАҲОН ҲАМКОРӢ ДОРАД

Дар ин бора Шоҳиён Нуралӣ Набот, ректори Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон (ДТТ) рӯзи 14 январи соли равон зимни нишаст матбуотӣ иттилоъ дода, афзуд, ки айни ҳол 1208 нафар донишҷӯи Тоҷикистон, ки дар базаи ДТТ ва филиали он дар шаҳри Кӯлоб имтиҳонҳои дохилшавиро супоридаанд, дар асоси бучети Федератсияи Русия дар донишгоҳҳои шаҳрҳои Иваново, Кострома, Воронеж, Новгород, Ярослав, Рибинск, Уссурийск, Москва, Санкт-Петербург ва дар марказҳои таълимии дигар шаҳрҳои ин кишвар таҳсил доранд. Вай ҳамчунин илова намуд, ки дар ДТТ факултети муштарак тоҷикӣ-украинӣ бо иштироки бевоситаи Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон кушода шудааст, ки аз соли 2008 ин ҷониб, фаъолият карда истодааст. Донишҷӯёне, ки ба ин факултет дохил мешаванд, дар асоси шартнома

ма бояд ду сол дар Тоҷикистон ва ду сол дар Украина таҳсил кунанд. Аз сабабе, ки имрӯз вазъи сиёсӣ дар Украина то андозае ноором шудааст ва ин кишвар бо каме нокомии рӯ ба рӯ шудааст, мо соли гузашта донишҷӯёни худро иҷборан ба он ҷо нафиристодем ва умед дорем, ки дар оянда вазъият дар ин кишвар ба тамоми ором мегардад ва донишҷӯёни мо бе ягон дудилагӣ рафта таҳсил мекунаанд. Зеро ҳар донишҷӯе, ки имрӯз дар Украина таҳсил мекунад, дар оянда коэффитсиенти эътимодноки муносибатҳои байни Тоҷикистону Украина хоҳад шуд.

Ҳамчунин зикр гардид, ки шумораи донишҷӯёни хориҷӣ, ки дар ДТТ таҳсил доранд 14 нафарро ташкил медиҳанд, ки 8 нафари онҳо шаҳрвандони Ҷумҳурии Ислонии Афғонистон мебошанд. Аз ҷумҳуриҳои Қирғизистону Туркманистон 2 нафарӣ ва ду нафари боқимонда аз кишварҳои Украина ва Хитой мебошанд.

Тавре ректори ДТТ маълумот дод, теъдоди донишҷӯёни таъ-

лимгоҳ беш аз 5000 нафарро ташкил медиҳад, ки онҳо дар шароити татбиқи низомии кредитӣ аз рӯйи 39 ихтисос дар 8 факултет таълим гирифта истодаанд, ки ба онҳо беш аз 350 нафар омӯзгорон, аз ҷумла, 2 академик, 15 доктору профессор ва 76 номзади илму дотсентон дарс мегӯянд.

Ин аст, ки соли равон, дар олимпиадаи фаннии байни донишҷӯёни ҷумҳури толибилмони ДТТ дониши мукамал нишон дода, 2 ҷойи аввал, 1 ҷойи дуюм, 2 ҷойи сеюм ва 2 ҷойи намунавиро соҳиб гаштаанд. Инчунин дар соли таҳсили 2014-2015 зиёда аз 90 нафар устодону донишҷӯёни ДТТ дар доираи амалишавии лоиҳаҳои гранти байналмилалӣ, дар таҷрибаомӯзӣ, курсҳои бозомӯзӣ ва тақмили ихтисос иштирок намуда, соҳиби дипломи сертификатҳои гардидаанд. Айни ҳол дар донишгоҳ 5 лоиҳаи Барномаи "ЭРАСМУС+" ва 1 лоиҳаи "Ташкилоти ҳамкориҳои Олмон" (GIZ) амалӣ гардида истодаанд, ки пурра ба модернизатсияи таҳсилоти олии касбӣ равона мегарданд, афзуд Шоҳиён Нуралӣ Набот.

Ӯ дар охири иброд дошт, ки фаъолияти имрӯзаи донишгоҳ ба он равона гардидааст, ки 25 ҳадафи стратегӣ дар раванди омодагӣ ба таҷлили "25-умин солгарди Истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон" ва "Саҳми Асосгузори сулҳу ваҳдати миллии-Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон" дар самти рушди илму маориф, тақвият бахшидан ба мақому манзалати кишвар дар арсаи байналмилалӣ пурра амалӣ карда шавад.

И.ТОҲИР

Сафаралӣ Начмуддинов :

СИННИ НАҒАҚА БАЛАНД НАМЕШАВАД

Сафаралӣ Начмуддинов, директори Агентии суғуртаи иҷтимоӣ ва нафақаи назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба саволи хабарнигори "МХ" оид ба овозаҳо дар бораи боло бурдани синну соли нафақа посух дод, ки новобаста аз он ки сол то сол шумораи нафақахӯрон зиёд мешавад (соли гузашта дар каламрави мамлакат 625 461 нафар нафақахӯрон, ба қайд гирифта шуда буд), оид ба ин масъала дар ягон сатҳ пешниҳод карда нашуда, овозаҳо асос надоранд. Имрӯз синни нафақа барои мардон 63 ва барои занҳо 58 сол муайян карда шудааст.

Дар масъалаи ҳаҷми нафақа бошад, С.Начмуддинов иттилоъ дод, ки андозаи миёнаи нафақаи меҳнатӣ 248, 05 сомонӣ, нафақаи суғуртавӣ 284,58 сомонӣ, нафақаи иҷтимоӣ 126, 85 сомониро ташкил медиҳад. Ҳадди ниҳоии нафақапулӣ дар мамлакат 624 сомонӣ ва камтарин нафақа 130 сомониро ташкил медиҳад.

Соли сипаришуда дар асоси фармоиши муштараки Агентии суғуртаи иҷтимоӣ ва нафақа, Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли ва Бонки давлатии амонатгузори "Амонатбонк" 65 273 нафар нафақагирони маъюб аз муоинаи тақрири тиббӣ гузаронида шуданд. Дар ташхис маъюбии 13 ҳазору 871

нафар тасдиқи худро наёфтааст. Аз ин теъдод 3 ҳазору 123 нафар ба синни нафақа расида, нафақаи маъюбияшон лағв шуд. Пас аз муоинаи тақрири пардохти нафақаи 10 ҳазору 748 нафар, ки гуруҳи маъюбияшон тасдиқи нагардидааст, қатъ гардид. Феълан дар мамлакат 7 ҳазору 839 нафар нафақаи маъюб мегиранд, ки нисбат ба онҳо низ муоинаи тақрири гузаронда мешавад. Аз ин сабаб бо пешниҳоди Хадамоти давлатии ташхиси тиббӣ иҷтимоии Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии ҷумҳурии пардохти нафақаи ин нафарон муваққатан боздошта шудааст.

Агентӣ дар назди он хизматчиёни давлатие, ки нафақа мегиранд, шарт гузоштааст, ки ӯ фаъолияти меҳнатиашонро идома диҳанд ва ӯ аз нафақа даст кашанд. Аз ин нафарон 113 тан аз вазифаашон истеъфо дода, 121 нафар аз гирифтани нафақа даст кашидаанд.

Директори Агентии суғуртаи иҷтимоӣ ва нафақаи назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон зикр намуд, ки баъд аз эродҳои Президенти мамлакат дар бораи нафақаҳои маъюбии калонҳаҷм Комиссияи махсус ташкил шуд. Комиссия фаъолияти онҳоеро, ки нафақаи калони маъюбӣ мегиранд, мавриди санҷиш қарор додааст. Албатта баҳри ислоҳи норасоииҳои ҷойдошта ҷораҳои зарурӣ андешида мешавад.

Дар фарҷом директори агентӣ аз таваҷҷуҳи хабарнигорон ба фаъолияти соҳа изҳори хушнудӣ карда, ҳамкориҳои судмандро ба намоёндагони ВАО заминаи мусоиди рафти саривақтии норасоииҳои ҷойдошта унвон кард.

Маъруфи БОБОРАҶАБ

СЕ МУАССИСАИ НАВИ ЖУРНАЛИСТӢ

Рӯзи 15 январи соли равон дар Кумитаи телевизион ва радиои назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон нишастӣ хабарӣ доир гардид, ки дар он намоёндаи Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Адҳам Маъмурзода, аксари кормандони Кумита ва як теъдоди ками журналистон ширкат варзиданд.

САРОҶОЗ хабарнигори ҳафтавори "Озодагон" ба Маҳмадсаид Пирзода раиси Кумитаи мазкур чанд суоли худро пешниҳод намуд. Журналист сабабҳои сусти аксар барномаҳои телевизиони шабакаи яқум, тасдиқ ӯ рад кардани иттилоъ дар бораи он ки тавассути маблағ одамон худро аз минбари телевизион реклама мекунад ва дар ин шашмоҳаи сипарӣ чанд барномаи таҳлилий пешниҳод кардани телевизионро аз раис пурсон шуд. Суоли мазкур боиси баҳс байни Раиси Кумита ва рӯзноманигор гардид.

Баъдан хабарнигорони рӯзномаи "Ҷумҳурият" ва ҳафтаворҳои "Минбари халқ", "Фараж" ва "Тоҷикистон" дар посухи бархе аз суолҳои хеш бо ҳамин гуна бархӯрд дучор шуданд.

Табиист, ки рӯзноманигорон гоҳо дар суолҳои худ хӯрдагирӣ мекунанд, ки зимнан ба характери фаъолияти онҳо дахл дорад. Салоҳи кор мебуд, агар роҳбарон ва масъулини вазорату идораҳо бо назардошти ин

омил дар посухи суолҳо бо сабру таҳаммул муносибат мекарданд ва дар нишастҳои матбуотӣ аз ҷарду ҷониб низ ободу этика риоя мешуд.

Хушхабарӣ ин нишаст, ки аз маълумотномаи ин Кумита барои хабарнигорон, дарёфт мегардад, ин аст, ки се ташкилотӣ нави, ки Ҳукумати Тоҷикистон таъсис додаву ҳамакунан ба сохтори Кумита шомил гаштаанд, ба васеъ гаштани фарогирӣ фазои иттилоотӣ мусоидат карда, ҷамъулаҷамъ 215 ҷойи нави кориро барои эҷодкорону соҳибқаламон муҳайё месозад.

Таъсиси муассисаҳои нави давлатии телевизионҳои "Варзиш", "Синамо" ва "Академияи Воситаҳои ахбори оммаи Тоҷикистон" - пайки тозаест аз рушди ВАО дар Тоҷикистон ва ҷойи кори хуб барои ҷавонони соҳибқаламу соҳиббандешаи муосир, ки ин гувоҳи таваҷҷуҳи Ҳукумати Тоҷикистон ва сиёсати давлат ба рушди воситаҳои иттилоотист.

Ҳурииннисо АЛИЗОДА

Анҷумани навбатии Иттифоқи журналистон

Рӯзи 16 январи соли 2016, Анҷумани Х1V Иттифоқи журналистон Тоҷикистон доир гардид, ки дар кори он зиёда аз 200 нафар вакилон аз тамоми шаҳру навоҳии кишвар ширкат варзиданд.

Дар оғози ин ҷамъиш рӯйхати қариб 70 нафар қаламкашоне, ки тӯли панҷ соли ахир фаълидаанд, қироат гардида, ба ёди онҳо ҳамкасбон дақиқае хомӯшӣ ихтиёр карданд. Баъдан бо риояи талаботи баргузори анҷуманҳо ва бо интиҳоби садорат, котибот ва ҳайати таҳририяти ҷаласа, Анҷуман ба кори хеш оғоз бахшид. Дар Анҷуман 5 масъала мавриди баррасӣ қарор дода шуд.

Сараввал ҳисоботи иҷрокунандаи вазифаи раиси Иттифоқи журналистон Ёқуб Боронзода перомуни давраи панҷ соли фаъолияти ин ниҳод, шунида шуд. Сипас, ҳисоботи комиссияи тафтишотии Иттифоқро Маҳмадшариф Бобошохзода ба самъи ҳозирин расонид.

Баъд як гуруҳ вакилон ба музокира баромада, ба ҳисобот баҳои қаноатбахш дода, аз ҷумла таваҷҷуҳи ҳозиринро ба як қатор масоили муҳими журналистика ва муваффақияту камбудии кори Иттифоқи журналистон дар давраи ҳисоботӣ, ҷалб намуданд.

Дар охир тариқи овоздиҳии кушод Зиннатulloҳи Исмоил раиси Иттифоқи журналистони Тоҷикистон ва Ҳурииннисо Ализода раиси комиссияи тафтишотӣ интиҳоб гардиданд.

Дар кори Анҷуман Абдуҷаббор Раҳмонзода ёрдამчи Президенти Тоҷикистон ширкат ва суҳанронӣ кард.

Х. ЮСУФИ

Навиди Бадахшон

МУАССИСАҶОИ ТАЪЛИМИИ НАВ ДАР БАРТАНГ

Дар деҳаи Разучи ҷамоати деҳоти Бартанги ноҳияи Рӯшон бо харчи 1 миллиону 630 ҳазор сомонӣ мактаби нави замонавӣ мавриди истифода қарор дода шуд. Маблағ аз буҷаи мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатии вилоят ҷудо гардида,

биноро Ҷамъияти дорои масъулиятш маҳдуди "Шарқ" бо сифати баланд бунёд намуд. Охири соли 2014 сохтмони мактаб оғоз гардида буд ва дар муҳлати як сол ба истифода дода шуд. Корҳои сохтмонӣ пурра ба охир расонда шуда, муассисаи таълимӣ бо назардош-

ти ҷамаи талаботҳои замонавӣ барои 96 нафар хонанда бунёд гардид. Раиси вилоят Шодиҳон Ҷамшед зимни ифтитоҳи ин муассиса иттилоъ дод, ки тӯли ду сол дар водии Бартанг бунёд ва азнавсозии 13 муассисаи таълимӣ сомон дода мешаванд.

КҶМАКИ АРАБИСТОНИ САУДӢ БА БАДАХШОН

Дар деҳаи Ғудараи водии Бартанги ноҳияи Рӯшон намоёндагони Маркази хайриявӣ ва башардӯстонаи Шоҳ Салмони Шоҳигарии Арабистони Саудӣ бо мардуми зарардида мулоқот намуда, қайд карданд, ки ба ҷамаи осебдидагон барои се моҳ маводи озуқа, аз қабилҳои рағвану шакар, биринҷу орд, макарону намак кумак мерасонанд. Дар баробари ин ба ҳар як хонавода 900 килограмм ангиштсанг, як адад гармкунаки аловӣ ва кӯрпаҳо низ дастрас менамоянд.

ТЕХНИКАҶОИ РОҶСОӢ БАРОИ ВОДИИ БАРТАНГ

Тавре Х.Абдурахимов, муовини сардори муассисаи давлатии "Бадахшонроҳ" иттилоъ дод, бо супориши Президенти кишвар Эмомалӣ Раҳмон барои водии Бартанги ноҳияи Рӯшон аз кишвари Русия чор адад техникаи нави роҳсозӣ харидорӣ карда шуд. Ҷамаи онҳо ба ҷамоатҳои деҳоти Басид ва Савноб интиқол дода шуданд.

«ҲАР КИ ҶАНГ ОРАД, БА ХУНИ ХЕШ БОЗӢ МЕКУНАД»

ХУБОН хубихоро гирифта ва дигаронро ба роҳи росту беганд насихат ҳам кардаанд. Аммо бадони тарсу ҳақиқатро напизирифта, бозичаи нафси пур аз бухлу ҳасад ва кинаву адоват мегарданд.

Чаро бадони тарсу меғям. Оре, аксари бадон тарсуанд ва ҷинойтро аз тарс мекунанд. Зеро хуб медонанд, ки дар ҷомеаи орому ҳуқуқбунёд барои онҳо ҳеҷ гоҳ ҷой ва мавқеа набулдааст. Ин аст, ки тинати нопокашон, агарчӣ бар ивази ҷонашон ҳам бошад, онҳоро ба душманӣ бо мардум водор мекунад.

Мутаассифона, кишвари мо низ аз оғози истиқлолият, агарчӣ муддате ҳам бошад, майдони ҷавлони ин гуна шахсон гардид. Он замон маҳз зиракии роҳбарияти кишвар сабаб шуд, ки мамлакат аз вуҷуди онҳо пок гардад. Аммо онҳо бо кӯмаки хоҷагони хориҷиашон ба хориҷи кишвар паноҳ бурда, солҳо шоми миллати моро талх карданд.

Дар ниҳоят, алорағми хос-таҳри нопоки ин гуна афрод Со-зишномаи оштии миллӣ ба имзо расид. Соли 1997 марди далер, ҷимматбаланду ватандӯст Эмомалӣ Раҳмон ҳама тарсухоро бахшид. Дар қатори ин бахшидашудагон фиребхӯрдагон ва муғризон ҳам буданд. Фиребхӯрдагон ба зиндагии осудаи худ идома доданд. Аммо хоинони гургисфат либоси меш пӯшида, дар камин нишастанд. Шароити мусоидеро интизор буданд, то боз теша ба решаи давлату миллат зананд.

Ин буд, ки соли 1998 намахӯрдаҳои давлат, яке генерал Ёқуб Салимов ва дигаре полковник Маҳмуд Худойбердиев дар паси барандохтани давлати қонунӣ шуданд. Ба ҳамин монанд соли 2001 ҷинойтҳои мудҳиши содиркардаи гурӯҳҳои Раҳмон Гитлер ва Мансур Муакалов, соли 2009 гурӯҳи ғайриқонунӣ бо роҳбарии Мулло Абдулло, соли 2012 исёнҳои зид-давлатӣ аз ҷониби гурӯҳҳои ҷинойткорона дар Бадахшон, соли 2015 исёни мусаллаҳонаи генерал Абдуҳалим Назарзода ва тарафдоронаш, ки бешубҳа аз хориҷа дастгирӣ меёфтанд. Мақсади онҳо ҷуз барҳамзадани давлати қонунӣ ва аз ҳам пошидани ин сарзамин чизи дигаре набуд.

Яъне, истиқлолияти сиёсӣ, иқтисодӣ ва фарҳангии Тоҷикистон қудратмандони манфиатҳо ва афроди муздури миллатсита-

**Таърих бехтарин
омӯзгор аст. Аммо
на ҳама ба он
аҳамият
медиханд.
Офаридгори мову
шумо барои он ки
дар зиндагӣ комёб
бошем, қиссаҳои
гузаштахоро, чӣ
хуб ва чӣ бад
бозгӯ мекунад.**

зу бегонанарастро ба ҳеҷ ваҷҳ ором нахоҳад гузошт.

Таърих гувоҳ аст, ки маҳз сарватҳои бебаҳои табиӣ, ақливу зеҳнӣ, мавқеи ҷуғрофии мусоид иқлими зебову обҳои мусоид кишварамон боис шуда, ки он мавриди назари муғризона ва истилои таҷовузгарон гардад.

Дар таслим намудан ва ба ихтиёри аҷнабиён супоридани давлати тоҷикон дар ҳар давру замон нақши афроди тарсу, музду ва хиёнаткор, ки дар дил имону рафоқат ва муҳаббату садоқат ба ин сарзамин надоштанд, басо назаррас аст. Хамирмомия заволи давлат ва миллати мо дар тӯли ин қарнҳо онҳое буданд, ки зотан асолати миллӣ надоштанд. Ҳамчу мор дар остини мардуми соддаву зудбодар ва меҳмоннавози мо роҳ ёфтаву парварида шуда буданд.

Имрӯз низ ҳаёти сиёсии кишвар пур аз воқеаҳои аҷиб аст. Бархе аз зиёиён, коршиносон ва сиёсатмадорони мо нишон медиҳанд, ки онҳо аз мо ва бо моёнд. Аммо вақте дар бораи миллат ва сарнавишти он тасмим гирифтани мешаванд, пуштибонӣ аз афроди тарсу ва ҷинойткор мекунанд, ки душману адоваташон нисбати миллату давлат ошкоро аст. Аз таассубу кудурат ва заифиву нотавонбинияшон аз давлатҳои абарқудрат меҳоханд, ки бо ҳар роҳу восита

ба Тоҷикистон фишор биёваранд ва барои ба мақсадҳои палидашон расидан тайёр ҳастанд аз ягон фитнаву шар рӯй нагардонанд.

Барои мисол, яке аз чунин шахсони мавриди пуштибонии онҳо қарор гирифта, Муҳиддин Кабирӣ - раиси ҳизби ифротӣ-террористӣ эътирофшартаи ҲНИТ аст. Муддаъиёнаш эшонро марди масъулиятшинос сиёсатмадор ва хайрхоҳу ғамхори мардуми Тоҷикистон дониста, бо ҳар роҳу васила меҳоханд ўро дар назари мардум сафед намоянд.

Аммо қасдан нодида ва ношунуда мегиранд, ки ў солҳост таваққи муздурӣ бар гарданаш ниҳода, бо онҳое, ки дар тӯли таърих аз хоку буми ин сарзамин ва қуввати зеҳнӣву ҷонии фарзандони он суистифода кардаанд ва карда истодаанд, маслиҳатҳои хиёнаткоронаро анҷом медиҳад. Дар баробари ин ў заррае андеша надорад, ки чӣ коре анҷом медиҳад, ҳадамоташ бо чӣ меанҷомад, хизмату қиммати он чӣ қадар аст, баҳо ва зарари онро кӣ ҷуброн хоҳад кард.

Мавқеъгириҳои Муҳиддин Кабирӣ пирумони ҳаводиси муҳими Тоҷикистон, гузоришҳои мухталифи ў аз ҷараёни ин ҳодисаҳо аз он шаҳодат медоданд, ки эшон на аз рӯи дилсӯзии ва садоқату вафодорӣ суҳан меғуфт, балки аз рӯи ғаразҳои шахсиву ҳизбияш

изҳори ақида мекард. Аз нигоштаҳои ў кас пай мебурд, ки шахсияташ оро аз асолату ҳувиати миллӣ буда, бегонашиносиву бегонанарастияш побарҷост.

Натиҷаи бардоштҳои чандинсола ва далели суҳанони ман ин аст. Муҳиддин Кабирӣ, ки аз рӯи ҷинойтҳои зиддидавлатӣ дар кофтукови байналхалқист, рӯзи 27 декабри соли 2015 бахшида ба солгарди "Ҳафтаи ваҳдат" дар шаҳри Техрони Ҷумҳурии Исломии Эрон ба сифати меҳмони олиқадр пазируфта шуда, ширкаткунандаи конфронси баргузоршуда ба ин муносибат гардид.

Ин ҷо саволе пеш меояд, ки ин даъвату пазиروي ва ширкати намоишкорона ба хотири чӣ буд? Барои боз ҳам амиқтар омӯзонидани таҷрибаи инқилоби исломӣ, табaddулоту давлатӣ, роҳу равиши муборизаи ғайридемократӣ буд ё ҳадафи дигареро дар пай дошт?...

Аз ин иқдомҳо ва намоишномаи тарафайн чӣ метавон бардошт намуд, ба ҷуз ин ки: Эрон бо кишвари мо сиёсати як бому ҳаворо ба роҳ мондааст. Касеро, ки парварида ва муздури ўст, дар ҳама ҳолат пуштибонӣ мекунад, агарчӣ террорист ҳам бошад. Эрон оё қозии қазияҳои давлату миллати мост ва тоҷикистониён худ наметавонанд барои халқ, кишвар ва давлати худ тасмим гиранд?

Агар гӯед, ки чунин натиҷабардорӣ нашояд, пас чаро Эрон вобаста ба ҳодисаҳои нангини аз ҷониби ҲНИТ дар моҳи сентябри соли 2015 содиркарда расман мавқеи худро муайян ва изҳор накард. Ва ё чаро мутасаддиёни ин давлат ба даҳони ин муздури худ мушти маҳкаме зада нагуфтанд, ки "Шумо барои ин миллат хайре оварда наметавонед".

Дар ин маврид суҳанро ба дарозо намекашам. Танҳо таваҷҷуҳи хонандаро ба ин қазияҳо, ки ҳақиқати талханд, ҷалб менамоям. Ба онҳо воғузор мекунам, ки дар шинохти чунин шахсиятҳо худ қазоват кунанд, зеро гуфтор, кирдор ва пиндори ҳар кас бозкунандаи сурат ва сирати ўст.

Аммо вақти он аст, ки далерона чеҳраи воқеии чунин шахсиятҳо ба мардум бозгӯ кунем ва ба халқи шарифу азизамон фаҳмонем, ки фирефтаи иддаои муғризонаи душманони дохилӣ ва берунӣ нашаванд. Мо бояд донем, ки дар пеши ин гуна афроди тарсу чӣ арзише дорем. Оё чунин шахсон метавонанд хайрхоҳу хайрандеши мардум бошанд? Оё дар шахсе, ки аз ғайрату ҷиммат орист, хайре ҳаст? Оё касе, ки пирӯзии ва комёбии худро бо дасти бегонангон менамояд, метавонад бар сари ин мардум ҳукумат дошта бошад? Оё касе, ки умедворӣ аз кӯмаки бегонангон дорад, метавонад тақдир сарнавишти ин миллату кишварро муайян созад?

Аз ин лиҳоз, ҳангоми ба коре тасмим гирифтани мо қабл аз ҳама бурду бохти онро бояд дар мизони манфиатҳои миллӣ, давлатӣ ва мазҳабӣ баркашем. Агар ба манфиати мо бошад хуб, вагарна мабодо ба хотири шиорҳои фиребанда ва дурӯғ бар болои миллат ва давлати худ дар оянда мусибат наорем.

Бо ҳар нафар, бо ҳар кишвар ва давлате, ки ба ин манфиатҳо латма мезанад, бояд бархурди муносибе анҷом дод.

Дигар он ки танҳо мардум ва халқи шарифи Тоҷикистонанд, ки тасмими ҳақиқӣ ва ниҳониро мегиранд. Ва тасмими мардум буда, ки фарзандони далеру сазовораш масъулияти ин сарзамин ва мардуми онро бар дӯши худ гирифтаанд ва хоҳанд гирифт.

ҶОЗИЛ ОҚИЛОВ

Нишастии матбуотӣ

МАКТАБИ МАХСУСИ ЗЕҲНИИ АКАДЕМИЯИ ИЛМҲО

Дар нишастии матбуотии Академияи Илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон аз таъсис ёфтани мактаби махсуси зеҳнӣ хабар дода шуд. Зикр гардид, ки ин тасмими муфид барои боз ҳам мустаҳкам гардидаани донишҳои табиӣи хонандагон бевосита бо фармони Президенти кишвар ба роҳ монда шудааст.

Фарҳод Раҳимӣ, президенти АИ ҶТ бо эълони ин хушхабар эълон карда, афзуд, ки дар мактаби мазкур зиёда аз 500 нафар хонанда-

гон бо таҳсил фаро гирифта хоҳанд шуд. Мактаби зеҳнӣ хонандагони боистеъдод ва лаёқатмандро аз тамоми маноотиқи кишвар, ки завқи омӯхтани фанҳои физика ва математикаро доранд, қабул менамояд. Ин хонандагон бо тамоми шароити таҳсил-ид-рорпулӣ, ҷойи зист, ашӯи хо-ниш ва ғайра таъмин хоҳанд шуд.

Дар нишаст инчунин аз

ифтитоҳи шурои илмӣ бахши филология дар АИ ҶТ, ки олимпиадабоншинос Парвона Ҷамшед онро роҳбарӣ мекунад, иттилоъ дода шуд. Кушода шудани Шурои мазкур бимкон медиҳад то аспирантоне, ки муддатҳо дар Шурои Донишгоҳи миллӣ ба хотири ҳимоя дар навбат истодаанд, бе мушкилӣ ва ба зудӣ рисолаашонро дифоъ кунанд.

Гулҳаёи МАДИМАР

Вокуниш

Ба мақолаи "Нигоҳи як шаҳрванд", ки дар ҳафтаномаи "Минбари халқ" аз 13 январи соли 2016, №2 (1034) чоп шудааст, муовини Раиси шаҳри Кӯлоб С. Исмоилзода чунин посух гуфт:

- Мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии шаҳри Кӯлоб мақолаи зикршударо мавриди баррасӣ қарор дод. Дар мақолаи мазкур фаъолияти ҳамарӯзаи корхонаи фаръии давлатии "Ҳоҷагии коммунали"-и шаҳр яктаарафа баҳогузори гардида, тозагии шаҳр ба инобат гирифта нашудааст, ки боиси таассуф мебошад.

Бояд қайд кард, ки ҳар шахсе, ки ба шаҳр ворид мешавад, қабл аз ҳама оид ба фарҳангу маданияти сокинон аз рӯи тозагии ободии шаҳр баҳо медиҳад. Бинобар ин, масъалаи тозагии ободонӣ, сари вақт кашонидани партовҳо, риояи маданияти зиндагӣ дар хонаҳои баландошёна муҳим буда, вобаста ба ин фаъолияти корхонаҳои коммунали мунтазам дар ҷаласаҳои назоратии раиси шаҳр мавриди баррасӣ қарор дода шуда, ба масъулин барои ислоҳи камбудҳои супоришҳо дода мешаванд.

Кашонидани партовҳо, тоза намудани кӯчаю хиёбонҳои шаҳр тибқи низомнома ба корхонаи фаръии давлатии "Ҳоҷагии коммунали"-и шаҳр вогузори гардидааст.

Аз рӯи маълумотҳо корхонаи мазкур дар соли 2015-ум 7591 шартномаи ҳамкорӣ бастааст, ки аз ин 7300 шартнома бо аҳоли, 221 шартнома бо корхонаҳои хусусию тижоратӣ ва 70 шартнома бо ташкилотҳои буҷавӣ мебошад.

Дар соли 2015 аз кӯчаю хиёбонҳои шаҳр 20,4 ҳазор метри мукааб партов кашонида шуд, ки аз фаъолияти ҳаррӯзаи корхона шаҳодат медиҳад. Ҳамасола ҳаҷми партовҳо зиёд шуда истодааст, ки ин яке аз нишонаҳои баланд шудани сатҳи зиндагӣ дар шаҳр мебошад.

ТОЗАГИИ ШАҲР АЗ СОКИНОН ҲАМ ВОБАСТА АСТ

Вобаста ба сағҳои дайду бояд зикр намуд, ки стансияи мубориза алайҳи бемориҳои ҳайвонот ба сағҳои шаҳрвандон шиноснома дода истода, сағҳои дайду бошад, аз тарафи гурӯҳи махсуси КФД "Ҳоҷагии манзилӣ" дар якҷоягӣ бо мақомоти дахлдор безарар гардониди мешаванд. Дар соли 2015-ум 203 адад сағҳои дайду безарар гардонид шуда, корҳо дар ин самт идорадоранд.

Мавриди зикр аст, ки як рӯз нақашонидани партовҳо аҳоли ҳис намуда, норозигии худро иброз медоранд. Маблағи хизматрасонии коммуналиро бошад, муассисаю ташкилотҳо ва аҳоли пурра пардохт намекунанд. Дар натиҷа қарзи дебитории корхона 797 ҳазор сомони ро ташкил додааст, ки ин фаъолияти корхонаро мушкул намудааст.

Дар кори КФД "Ҳоҷагии коммунали"-и шаҳр камбудҳои ҷойдоранд, аз ҷумла аз 14 воситаи нақлиёт 4 ададаш корношоям буда, ҳамчунин, аз рӯи маълумоти масъулини соҳа, 10 адади дигар куҳнаю фарсуда буда, зудзуд таъмирталаб мебошанд, ки ин ҳолат ба кори мунтазами корхона таъсири манфӣ мерасонад.

Дар соли 2015 аз ҷониби маркази назорати давлатии санитарии эпидемиологии шаҳр дар соҳаи коммунали санҷиш гузаронида шуда, нисбати 143 нафар ба маблағи 12,8 ҳазор сомонӣ ҷарима амалӣ карда шуда, новобаста аз ин дар соҳа ҳоло низ камбудҳои пурра бартараф нагардидаанд.

Вазъияти мушкили молиявии корхонаро ба инобат гирифта, нисбат ба маблағи пешниҳодшуда ду маротиба зиёд аз ҳисоби маблағҳои барзиёддати буҷети маҳаллӣ маблағҳо барои саривақт кашонидани партовҳо ва таъмини тозагии кӯчаю хиёбонҳо ҷудо гардид.

Вобаста ба кӯҳнаю фарсу-

да будани нақлиёти корхона баъзе рӯзҳо партовҳо сари вақт кашонида намешаванд, аммо дар маҷмӯъ тозагии шаҳр таъмин мебошад.

Барои самаранок фаъолият намудани КФД "Ҳоҷагии коммунали"-и шаҳри Кӯлоб мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии шаҳр бо Бонки Аврупои Тачдид ва Рушд шартномаҳои ҳамкорииро ба имзо расонид, айни замон мутахассисон ва коршиносони бонки мазкур таҳлили асоснокунии лоиҳаи "Идоракунии партовҳои саҳти маишӣ"-ро ба анҷом расонид, тибқи он аз соли 2016-ум 4 миллион доллари америкӣ барои хариди техника ва таҷҳизот ҷудо мегардад, ки ин фаъолияти КФД "Ҳоҷагии коммунали"-и шаҳро бехтар хоҳад намуд.

Бояд қайд намуд, ки натавон дар арафаи ҷашнҳои аз ҷониби корхона партовҳо кашонида мешаванд, балки кормандони корхонаи фаръии давлатии "Ҳоҷагии коммунали"-и шаҳр ҳар рӯз фаъолиятшонро соати 03-и субҳ оғоз намуда, партовҳоро кашонида, кӯчаю хиёбонҳои шаҳро рӯбучин карда, обноваҳоро тоза мекунанд.

Боиси зикр аст, ки вазъии тозагии кӯчаю хиёбонҳо аз ҳар як шаҳрванд низ вобаста буда, дар ин самт аз ҷониби намоёндогони васоити ахбори омма роҳандозӣ намудани корҳои фаҳмондаҷӣ оид ба риояи қоидаҳои санитарии гигиенӣ ва баланд бардоштани маърифати шаҳрдорӣ мувофиқи мақсад мебошад.

Муаллиф дар мақола қайд намудааст, ки дар хиёбони марказии шаҳр солҳои пешин дарахтони чинор сабзида, соя ва салқинӣ медоданд. Аз рӯи ҳулосаи табибон дарахти чинор боиси афзоиши бемориҳои гуногун гардида, шаҳрвандон аз он азият мекашиданд. Бо назардошти ин, дар соли 2005 дарах-

тони чинор бурида, ба ҷойи онҳо дарахтони ҳамешасабз шинонида шуд, ки имрӯз ҳусни шаҳро оро дода, сояфкан низ гардидаанд.

Мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии шаҳри Кӯлоб барои таъмини аҳоли бо оби нӯшокӣ диққати ҷиддӣ зоҳир менамояд. Корхонаи обу ташноб ба аҳоли ва ташкилоту муассисаҳо дар соли 2015-ум 5,2 миллион мукааб оби нӯшокиро таъмин намуд. Дар зарфи 5 сол барои бехтар намудани таъминоти обу нӯшокӣ 22 миллион сомонӣ азхуд карда шуда, сарфи беҳудаи об аз ҳисоби садамаҳо 20 фоиз кам гардид.

Ҳамзамон, барои кам намудани сарфи беҳудаи оби нӯшокӣ дар кӯчаю маҳаллаҳо ҷумакҳои об насб карда мешаванд. Мутаассифона, аз ҷониби баъзе аз шаҳрвандон ҷумакҳо шикаста мешаванд. Айни замон дар ташкилоту муассисаҳо ва сокинони хонаҳои баландошёна барои сарфи беҳудаи об ва пардохти саривақтии маблағҳо ҳисобкунакҳои обӣ насб гардида истодааст. Таҳлилҳои нишон доданд, ки истифодаи оби нӯшокӣ бо ҳисобкунакҳои исрофи обро се маротиба кам намуда, пардохти маблағро ду маротиба зиёд менамояд.

Барои бехтар намудани таъмини аҳолии маркази шаҳр бо оби нӯшокӣ вобаста ба лоиҳаи инвеститсионӣ бо бонки Аврупои Тачдид ва Рушд дар марҳилаи 2-юм ба маблағи 4,5 миллион доллари америкӣ чораҳои зарурӣ амалӣ шуда истода, аз соли 2016 амалишавӣ он оғоз хоҳад шуд.

Барои иҷрои корҳои равшаннамоии кӯчаю хиёбонҳо аз буҷети маҳаллӣ 440 ҳазор сомонӣ ҷудо гардида, дар ин давра дар хиёбони И.Сомонӣ 41 адад сутунҳои фулузӣ иваз карда шуда, 82 фонусҳои каммасраф насб

гардид, ки равшаннамоии хиёбонро бехтар намуд. Дар хиёбони мазкур чароғҳои гуногунранг дар сутунҳо ва байни онҳо насб гардид, ки шабона ҳусни шаҳро оро дода, барои шаҳрвандон ва меҳмонон ҷолиби диққат мебошад.

Дар кӯчаи Ҳамадонӣ 20 адад сутунҳои нави оҳанин шинонида шуда, 40 дона фонусҳои барқӣи ҳозиразамон насб гардида, симҳои барқӣ иваз гардида, кӯча пурра равшан карда шуд. Аз дарвозаи шаҳр то муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №6 равшаннамоии кӯча таъмин гардида, дар соли 2016 то назди бозори "Саховат" корҳои равшаннамоӣ иҷро хоҳад гардид.

Дар соли 2015 аз буҷети маҳаллӣ ба соҳаи нақлиёту коммуникатсия зиёда аз 778 ҳазор сомонӣ ҷудо гардид. Дар баробари ин аз ҳисоби барзиёддати маблағҳои буҷети маҳаллӣ 73 ҳазор сомонӣ иловатан равона гардид. Дар ин давра 77 км роҳҳои автомобилгарди байноҳиявӣ ва 44,6 км роҳҳои автомобилгарди дохилишаҳрӣ таъмири ҷорӣ, 2,5 км таъмири асосӣ карда шуд.

Ҳолати нигоҳдории роҳҳо доимо зерин назорати масъулини соҳа қарор дошта, дар маҷлисҳои назоратӣ масъалаи мазкур мунтазам баррасӣ гардида, аз масъулини соҳа, аз ҷумла аз роҳбарии муассисаи давлатии нигоҳдории роҳҳои шаҳр пурсиш шуда, барои ислоҳи камбудҳои ва таъмини бехатарии ҳаракат дар роҳҳои автомобилгард вазифадор карда мешаванд.

Ҳамзамон бо дастгирии бевоситаи Роҳбари давлат роҳҳои автомобилгарди дохилишаҳрӣ аз ҷониби ширкати хитой дар марҳилаи аввал 5,3 км роҳҳоро таъмири асосӣ намуда, аз соли 2016 марҳилаи дуюм дар масофаи 7,2 км оғоз мегардад.

Мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии шаҳр бо кормандони васоити ахбори омма ҳамеша барои ҳамкорӣ эътиромона омодагии худро баён менамояд.

МО НИЗ ҶОНИБДОРИ "ОПЕРА" - ҲОИ РОЙГОН НЕСТЕМ

Сардори Ҷамъияти саҳҳомии кушодаи (ҶСК) "Автоколонна 2927" Х.Хизиров ба мақолаи "Опера"-ҳои ройгон дар хатсайрҳои шаҳр", ки дар ҳафтаномаи "Минбари халқ" №1 (1033) аз 6.01.2016 ба чоп расидааст, чунин посух дод.
Ба маълумоти Шумо мерасонем, ки мақолаи мазкур дар байни коллективи кормандон ва ронандагони воситаҳои нақлиёти ҷамъияти мавриди муҳокима қарор гирифт.

ГАРЧАНДЕ ки аз тарафи роҳбарияти ҷамъияти нисбати ин масъала корҳои зиёди фаҳмондаҷӣ бурда мешавад, мутаассифона ин қоидавайронкунӣ боз такрор мешавад. Сабаби асосӣ ин паст будани маърифати баъзе аз пулчинон мебошад. Зеро давоми соли гузашта, миқдори зиёди онҳо,

ки ба чунин қоидавайронкуниҳо роҳ додаанд, аз тарафи кормандону роҳбарияти соҳа ошкор ва аз ҷамъияти ронда шудаанд. Қисми зиёди онҳо ба ҷамъияти нақлиётӣ ягон алоқамандӣ надоранд ва кормандони ҳифзи ҳуқуқро мебардоранд нисбати онҳо чораҳои маъмурӣ андешанд.

Ронандагони бо ҷамъият шартно-

мадошта, алаҳхусус ронандагони хатсайри микроавтобусии №33 қатъӣ огоҳонида шуданд, ки ба қоидавайронкуниҳои дар мақолаи мазкур дарҷгардида роҳ надиҳанд, чунки минбаъд аз

болои онҳо ҷиддӣ назорат бурда мешавад ва дар ҳолати содир кардани чунин қоидавайронкунӣ муҷозот хоҳанд шуд.

(Аввалиш
дар шумораи гузашта)

РЎЗНОМАНИГОР-тадқиқотчи Чарли Сеннет кӯшиш намуд, ҳақиқатро ҷустуҷӯ кунад ва бифаҳмад, ки муҳоҷират (фирор)-и қавми яҳуд аз Миср чӣ гуна сурат гирифта буд ва оё ин ҳодиса дар воқеият вучуд дошт ё на. Барои ҷустуҷӯи ҳақиқат ӯ тамоми Мисро давр зад. Хулосаи ӯ чунин аст - шаҳодати аниқи воқеият доштан ё надоштани ин ҳодисаи ривоёти вучуд надорад. Дар маъхазҳои қадимаи мисрӣ оид ба қавми яҳудӣ маълумот мавҷуд ҳаст, аммо нисбати ҳодисае, ки ин қавм бо сарвари Месу (Мӯсо) аз сар гузаронидааст, умуман ягон чиз гуфта намешавад. Гумон меравад, маълумотро ҳанӯз замонаҳои қадим муғризон пинҳон кардаанд. Шӯриш ва фирори ғуломон яҳудӣ на аз он ҳаводисест, ки обрӯи фиръавно боло мебардорад. Яъне, ба гумони ғолиб, муҳоҷирати ин қавм асосҳои таърихи до-рост. Вале дар асл ин воқеа чӣ гуна рух дода буд?

Чарли Сеннет муайян кард, ки нисбати ин ҳодиса баъзе иштибоҳот мавҷуд ҳастанд:

Иштибоҳи 1- яҳудиён ҳангоми фирор Баҳри Сурхро убур кардаанд.

Дар Инчил Баҳри Сурх "ям суф" садо медиҳад, ки маънои "баҳри най"-ро дорад. Бо сабаби тарҷумаи нодуруст ба баҳри Сурх табдил шудааст. "Баҳри най", гумон меравад, ботлоқзори Мисри Шарқиро меғуфтанд, ки ин мавзеи ботлоқӣ дар назари яҳудиёни фирори қадим ҳамчун оби баҳри қафогашта намудор шуда буд.

Иштибоҳи 2-Мӯсо аз Миср

ҲАЗРАТИ МҶОСО КҶ БУД?

ВА Ё ОЛИМОН ФАРЗИЯҲОИ НАВИ РИВОЯТИ МАШҲУРИ ДИНИРО ПЕШНИҲОД МЕКУНАНД

600 ҳазор нафарро берун овард. Ва боз хато ҳангоми тарҷума рух додааст. Шумораи ғуломони озодшуда ҳамагӣ чанд ҳазор будааст.

Иштибоҳи 3- Мӯсо пирамарди 80-сола буд. Чуноне, ки дар

боло зикр гардид, Мӯсо дар қасри фиръавн мезист (бо иддаои бархе коршиносон фарзанд ё набераи Рамсес буд), ва синну солаш ба синни писари фиръавн (бародараш ва ё амакаш?)-Аменхерхепешеф баробар буд, агар ҷавонтар набуд.

Иштибоҳи 4 - ғуломони яҳудӣ заиф ва бесилох буданд. Мӯсо (Месу) ба қасри фиръавн бо ашхоси мусаллаҳ омад. ӯ дорои қуввае буд, ки онро бояд ба инобат мегирифтанд.

Мебинем, ки олимони тасвири

ҳаводисро пешниҳод намуданд, ки куллан аз тасаввуроти мо оид ба ҳиҷрати Бани Исроил, "фиръавни саркаш", худӣ Мӯсо ва назари ақидаҳои мо фарқ дорад. Ба назар мерасад, ки пажӯҳишгарон кӯшиши азнавнависии китобҳои муқаддасро доранд ва дар шароити озмоишгоҳӣ (лабораторӣ) исбот карданианд, ки ҳеҷ як муъҷизае дар асл вучуд надорад. "Бинӣ"-ҳои худро ҳар ҷо меҳалонанду аз ҳар ривоёти динӣ аз нигоҳи илмӣ "пӯсту парашон"-ро мебароранд. Мумкин, онҳо воқеияти аслии ҳаводису ривоётро фаҳмидани ҳастанд ва ба онҳо баҳри баҳснопазирӣ илмӣ доданианд? Ба ҳар ҳол, дар вазъи ноамни қазияҳои мазҳабиву ақидаи (ки ин "ҷангҳои муқаддас"-и мазҳабии муосир низ ҷанбаҳои сирф "заминӣ"-и сиёсӣ иқтисодӣ доранд) ва баҳри сулҳу субот тафохуми илму дин имрӯз зарур аст, чун дар Худошиносӣ асос боварист-аммо илмо низ сарфи назар намудан камоли беҳирадист...

Дар шумораи оянда мо боз оид ба як асрори дигари таърихӣ, ки он "Лаънати фиръавнҳо" ном дорад, ҳарф хоҳем зад.

Азамат ДҶУСТОВ

Китобиёт

ДАСТУРИ АРЗИШМАНД

Китобе дар бораи роҳҳои пешгирии терроризм ва ифротгарӣ ба дасти хонандагон расид.

Ин китоб, ки 20 мақола ва тавсияномаҳо дар бар мегирад, бо ибтиқори Ташкилоти ҷамъиятӣ- байналмилалӣ Фонди "Диалог Аврусиё" ба таъдоди 500 нусха мунташир шудааст.

Мураттибони он Эмсал Коч ва Маъмурҷон Шарифов ҳадаф аз ҷони маҷмӯи мақолаҳои олимони ҷонибдорӣ аз суҳанронӣ ва дастурҳои Пешвои миллат, Президенти ҶТ Эмомалӣ Раҳмон дар ин мавзӯ эълон кардаанд.

Китоб бо мақолаи профессор Нодир Одилов "Мақоми тавозӯ дар Ислон" оғоз гардида, ки дар он бо таъки ба манбаҳои таърихӣ таъкид шудааст: "Динро ба зӯрӣ ба касе бор кардан маслиҳат нест."

Муаллиф бо ишора ба ҳадису гуфтаҳои саҳобагон таъкид кардааст, ки тавозӯ аз ҳикматҳои асосии Ислон буда, он як самти муқобил бо терроризм аст.

Ҷ аз саъю талошҳои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон ҳам ёдовар шуда, аз суҳанронӣ ҳама иқтибос оварда, ки мефармояд: "Мо имрӯз ниёз ба тақвияти ҳарчи бештари асли таҳаммулгарӣ дорем, ки мардуми мусалмонро чун мардуми мутамаддин ва фарҳангиву илмпарвар таҷассум намоёнд."

Абдулҳаким Розикзода, директори комиссияи олии Аттестатсионии назди Президенти ҶТ дар мақолае таҳти номи "Тоҷикистон дар мубориза бар зидди терроризм" бо рӯҷӯ ба маънои таърихӣ калимаи лотинӣ "terror" таъкид намудааст: "Ин калима, ки акнун ба дигар забонҳо ҳам ворид шудааст, маънои луғавиаш тарс, даҳшат, сиёсати тарсонидан ва фуруъи нишондани душмани сиёсӣ бо роҳи зӯрӣ, террор ва ҳатто бо

ҷазоҳои ҷисмонӣ, аз ҷумла куштор ва ғайра мебошад."

Муҳаққиқ гуфтааст: "Мардуми мо ба чунин падидаҳо ҳанӯз дар солҳои аввали барқароршавии соҳи Шӯравӣ зимни мубориза бар зидди босмачиҳо рӯ ба рӯ гашта буданд. Ҳарчанд имрӯз аз ҷониби бархеҳо, ғолибан рӯзноманигорон кӯшиши як навъ обуранги ҷунбиши милли додан ба ин ҳаракат дида мешавад, вале ба назари банди босмачигарӣ ҳамаи ҷанги бераҳмонаи амалдорону сарватмандон (бо истифода аз дастаҳои қотилу ғоратгар) барои баргондони ҳокимият ва сарватҳои аз даст рафташон буд. Дар бораи амалҳои террористӣ, қатлу ғорати мардуми маҳаллӣ, ваҳшоният нисбати комсомолону муаллимони ва хайрхоҳони ҳукумати нав мисолҳо ва далелу бурҳони хеле зиёд дар осори таърихӣ маҳфуз аст."

Муаллифи мақола сипас ба тавзеҳи рӯйдодҳои даврони баъд аз эълони Истиқлоли Тоҷикистон пардохта, намунаҳои аз таърихи навини кишвар ва ҳамагонӣ аъмоли гуруҳҳои силоҳбадаст дар ғушаҳои гуногуни мамлакат ва амалҳои террористии онҳо зикр гардидааст.

Дар китоб мақолаҳои донишмандони дигар, аз ҷумла Сайфулло Сафаров "Ватандӯстӣ ҳамчун омили ҷилавгирӣ аз терроризм", Нафиса Юнусова "Ҷанбаҳои психологии терроризм", Файзулло Баротзода "Тафаккури дунявӣ ва зиёдаҳои динӣ", Зикриё Акрамов "Ҷанбаҳои мазҳабии амнияти минтақавӣ дар Осиёи Марказӣ" ва даҳҳо мақолаҳои дигар паҳлӯҳои гуногуни ин падидаи номатлубро барои хонандагон мекушоёнд.

Китоб ҳамчун дастури хубу арзишманд метавонад барои доираи васеи муҳаққиқон, муаллимони ва донишҷӯён хидмат кунад.

Солех ЮСУФОВ

Ба муносибати 70-солагии Ғалаба дар Ҷанги Бузурги Ватанӣ чанде қабл нашриёти "Шарқи озод" маҷмӯи очерк, мусоҳиба ва мақолаҳои нависанда Умари Шерхонро таҳти унвони "Пурдил" аз ҷоп баровард, ки хонанда метавонад аз он дар бораи зиндагӣ ва диловарии ҷавонмардон тоҷик дар муҳорибаҳои Ҷанги Бузурги Ватанӣ маълумоти сахте пайдо кунад.

ШАМЪИ ФУРҶОН

Муаллиф дуруст қайд кардааст, ки даҳсолаҳои баъди ҷанг, замони бақои давлати Шӯравӣ қорҳои табиғотӣ бо мақсади поси хотири қаҳрамонон, ба ёд овардани қорнамоиҳои сарбозону афсарони размдиди, эҳтироми эшон аз ҷониби ҳукумати вақт ба таври зурури тарҳрезӣ гардида буд. Мутаассифона, пас аз барҳам хӯрдани Иттиҳоди Шӯравӣ, шурӯъ аз солҳои 90-уми асри гузашта ҳама гуна нақшаҳо, аънаҳои ёдоварии ҷанговарони шӯҷо, эҳтирому табиғи қаҳрамониҳои онҳо ба тадриҷ ба ғушаи фаромӯшӣ меравад.

Гар чанде аз он замон солҳои зиёде гузаштааст, аммо ҳанӯз ҳам шӯҷоату диловарии беҳисли фарзандони шӯҷо аҷдодони мо дар набардҳои ин ҷанги хонумонсӯз дар лаҳви хотираҳо саҳт нақш бастааст. Тавре муаллиф зикр кардааст, дар ҷанги зидди фашистони гитлерӣ аз Тоҷикистон зиёда аз 300 ҳазор нафар ҷавонмардон, яъне 25 ғолиби аҳолии ҷумҳурӣ ба ҳимояи Ватан бархоста, 100 ҳазор нафари онҳо ба зодгоҳи хеш барнагаштаанд. Барои диловарӣ ва ҷонибдорӣ 66 нафар шаҳрвандони Тоҷикистон ба унвони олии Қаҳрамони Иттифоқи Советӣ мушарраф гашта, 21 нафар сарбозону афсарони пурдил сазовори се дараҷаи ордени "Шараф" шудаанд. Солҳои ҷанг дар дармонгоҳҳои ҳарбӣ ва бемористонҳои Тоҷикистон 28 ҳазор сарбозони маҷрӯҳ табобат ёфта, 25 ҳазор нафари онҳо дубора ба ҷабҳа баргаштанд ва нафарони дигар дар Тоҷикистон манзили охираш ёфтанд.

Китоб аз се фасл "Хотираи бурун аз иродаи вақт аст", "Фарзандони диловари тоҷик" ва "Аз изтироб то нӯшбод" иборат аст. Хонанда метавонад аз он дар бораи ходими давлати СССР, сарфармондеҳон ва Қаҳрамони Иттифоқи Советӣ, дар бораи унвонҳои ҳарбӣ ва ордену медалҳои СССР маълумот пайдо кунад. Ба назар чунин мерасад, ки муаллиф баъди нависандагонӣ ҷангноманавис Раҳмон Сафар ва Ҳасанбой Шарифов дар мавзӯи Ҷанги Бузурги Ватанӣ таҳқиқоти густурдатаро анҷом додааст.

Дар ҳар вақти ин китоб бо исми насаби ҷеҳраи ошно дучор мешавад, ки қаҳрамониҳои ҷайҳо боз вирди забонҳо шудааст.

Бале, "Пурдил" шамъест фурузон, ба хотири қорнамоиҳои родмардони шӯҷои Ватан, ки дар набардҳои сангини ин Ҷанги Бузурги Ватанӣ синиро сипар кардаанд.

Алӣ ҶҶҶҶ

Агар имрӯз ба ҷомеа назар кунем, дарёфт хоҳем намуд, ки ҳама инз дастфас аст, вале ҳар як инсон солимақл ҳис мекунад, ки воқеан ҳам инзе бафои саодати ӯ намефасад. Он муҳаббати байни инсонхост. Табиати нафси ҳайвонӣ ва падидаҳои моддӣ ву моллафастӣ ба мисоли ҳиҷобе пешии баъзе одамонро ифтифта, меҳри муҳаббат ва дигар падидаҳои волеи инсониро ба гӯшӣ фаромӯшии гузаштааст.

МУҲАББАТ

Ҳақ ба ҷониби Ҳофизи бурсург аст, ки меғунд:

**Набуд нақши ду олам, ки
ранги улфат буд,
Замона тарҳи муҳаббат
на ин замон андохт.**

Воқеан, муҳаббат сароғози ҳама зухурот буда, аз олитарин мақомот дар илми ахлоқ аст. Таваба, сабр, умедворӣ ва даҳҳо падидаҳои дигари ахлоқӣ муқаддимоте ҳастанд, ки шароити имконотро барои муҳаббат ба бор меоранд. Агар бо ибораи дигар гӯем самарайи таваба, сабр ва умедворӣ муҳаббат мебошад, ки маънои аслии он меҳр, майл, ихлос ва дӯстдорӣ маҳсуб мегардад.

Дар сурате, ки муҳаббати инсон дар самараву ҳосили таваба ва сабру умедворӣ ба вуҷуд омад, чунин муҳаббат қавӣ ва пайдору ҳамеша хоҳад буд. Дар ғайри ин майлони муҳаббати инсон ба молдӯстиву шаҳватпарастӣ зиёд хоҳад шуд. Яъне ғояти камоли инсон он аст, ки дар дили вай дӯстӣ ба ҳақ ва мардум ғолиб ояд. Ба қавли Ибни Ямин:

**Ғар қавӣ гардад муҳаббат
дар миёни дӯстон,
Лайливу Маҷнун яке
Узрону Ромик мешаванд.**

Шинохти ҳақиқати муҳаббат хеле мушкул буда, аксарияти одамон онро инкор кардаанд. Ба қавли онҳо маънои муҳаббат ин фармонбардорӣ мебошад ва дигар ҳеҷ маъноеро дар худ нагуноҳидааст. Чои шакуи шубҳа нест, ки на ҳар кас ба маънои аслии муҳаббат сарфаҳм менамояд ва на ҳар як инсонӣ ғофил онро мешиносад, зеро суҳан дар ин маънӣ хеле борик буда, агар ҳар шахси солимақл дар атрофи моҳияту асилияти муҳаббат андеша кунад, гоҳе маҳбӯт ва гоҳе андӯхгин хоҳад шуд. Ҳар инсон сараввал бояд асли муҳаббат ва дӯстдориро шиносад. Аслан маънии муҳаббат майли табиати инсон ба чизе ва ё касе равона шудааст, ки ӯро аз вай хуш меояд ва барояш хеле маъқул аст. Агар муҳаббат ва майлу рағбати инсон қавӣ гашт, дар он сурат онро ишқ ме-

ўянд. Дар муқобили муҳаббат душманӣ қарор дорад, ки он нафрати табиати инсон аз чизе аст, ки барои вай хушоянд нест ва дар он ҷое, ки хуш нохуш набошад дар он ҷо муҳаббату душманӣ нест.

ХУШ ВА НОХУШ

**Мувофиқи табиати инсон
ашё ва зухуроти алам ба се
навъ тақсим мешаванд:**

1. Чизҳои хуш, яъне зебо, дилкаш, хуб, ширин, форам, писандида, маъқул ва баргузида. Бо ибораи дигар чизҳое, ки мувофиқи табиат ва талаботи инсон ҳастанд. Табиати инсон онҳоро тақозо дорад.

2. Чизҳои нохуш, инҳо баръакси чизҳои хуш буда, бо табиати инсон мувофиқ ва носозгор ва ё бар хилофи тақозои табиати вай мебошад.

3. Он чизҳое, ки ба табиати инсон на мувофиқ асту на муҳолиф, онро на хуш меғунд ва на нохуш.

Инсон ҳамеша дар ҷустуҷӯ ва талаби чизи хуш мебошад ва аз онҳо доимо огоҳӣ меёбад. Ин иттилоъ ва огоҳии вай тавассути ҳисси панҷона ва ақл сурат мегардад. Чи тавре ки ба ҳамагон маълум аст, ҳисҳои зоҳирии вай панҷона буда, ҳар кадоме аз онҳо манбаи лаззати худро доранд ва ба сабаби он лаззат вайро дӯст мебаранд. Ба ибораи дигар як силсила лаззатҳое, ки табиати инсон ба онҳо майл дорад. Барои мисол лаззати ҳисси чашм дар чизҳои ва шахсу сурати зебо, сабзаву оби

равон, гулу паррандаҳои зебо ва ғайра равона шудааст. Лаззати гӯш бошад дар овозҳои хушу мавзуну дилрабо ва лаззати шам - дар бӯйҳои хуш, лаззати завқ - дар таомҳо ва нӯшоқиҳои болаззат, лаззати ламс - дар чизҳои нарма. Инҳо ҳама барои тамоми инсонҳо маҳбӯб буда, табиати инсон ба онҳо майлу рағбат дорад.

Аммо ҳисси шашум, ки онро ақл ва басирату нур меғунд, дорои маҳалҳои дарку идрок аст, ки онро ақл дӯст медорад ва маҳбӯби ақл ба шумор меравад. Дар сурате, ки бар сари инсон ақл пирӯз баромада, ӯро аз сифатҳои ҳайвонӣ дур созад, инсон ба зухуроту падидаҳои олам ба чашми ботин назора карда, онҳоро ба диди дигар дӯст медорад ва ин тарзи муҳаббат аз назорати зоҳирӣ ва ҳиссӣ фарқи калон дорад.

САБАБҲОИ МУҲАББАТ

Сабаби аввал он аст, ки инсон худ ва камолоту бақои худро дӯст медорад, лекин марг ва ҳалокати худро, ки адам ва ё нестии беранҷу беалам аст, бад мебинад ва душман мешуморад. Шояд саволе ба вуҷуд ояд, ки чаро инсон ба марги худ нафрат дорад ва онро дӯст намедорад? Иллати асосӣ дар он аст, ки ҳеҷ чиз ба ҷуз аз ҳастӣ, давоми камолот ва сифатҳои ҳастӣ барои инсон мувофиқтару созгортар нест. Ҳамзамон ҳеҷ чизе муҳолифтару носозгортар аз нестии вай ва нестии камолоту сифатҳои инсон наметавонад.

(Давом дорад)

А.АРДАШЕР

ТҶҲИ УМР ОДАМ 27 ТОННА ХҲРОК МЕХҲРАД

Ба ҳисоби миёна кӯдакон дар як рӯз қариб 400 маротиба меҳандидаанд. Калонсолон бошанд, ин амалро рӯзе то 15 маротиба ба ҷой меоваранд.

40% -и ошқоне, ки ба изҳори муҳаббати худ ҷавоби рад гирифтаанд, ба яъсу ноумедӣ меафтадаанд.

Аз панҷ нафар ду нафар мардон ба ишқи аввали худ хонадор мешудаанд.

Занҳо дар парковка (ба истгоҳ мондан)-и нақлиёт аз мардҳо ҳунармандтар будаанд.

90%-и занон ва 75%-и мардон баъди аз ҳоҷатхона баромадан даст мешустаанд ду халос.

Аз даҳ нафар ҷавонмард ҳашт нафар бовар доранд, ки дар муносибати минбаъда бо бонувон бўсаи аввалин нақши ҳалқунанда дорад.

Ба ҳисоби миёна сокинони қадпасти сайёра ҷопониҳо мебошанду қадбаландтаринҳо сокинони Ҳолланд ҳастанд.

Англисҳо дар ҷойхӯрӣ миёни дигар халқу миллатҳо пешсафанд. Масалан онҳо нисбат ба америкоиҳо 20 маротиба зиёдтар ҷой менӯшанд.

Кӯҳҳои Урал, ки ду қитъа Аврупову Осиёро дар Русия аз ҳам ҷудо мекунад, кӯҳҳои қуҳансолтарин шуморида мешаванд.

Оби даҳони одам дар давоми умр он қадар ҳосил мешавад, ки ба воситаи он ду ҳавзи оббозиро пур кардан имконпазир аст.

47%-и одамон моҳе хобҳои ваҳманзез мебинанд.

Ҳар қадар интелекти одам баланд бошад ҳамон қадар дар мӯи сари вай оҳану қалъагӣ бештар аст.

Кӯдакон аз як моҳагӣ то се моҳагӣ ба ашқ мегирянд.

Тақрибан 365 миллион

нафар дар олам компьютер дорад, нисфи аҳолии сайёра бошад, ягон бор телефонро надидаанду аз он истифода карда наметавонанд.

Ҳар кадоми мову шумо рӯзи таваллуди худро бо 20 миллион нафар дар якҷоягӣ пешвоз мегирем.

Занон вақти ба лаб молидани ранг қисми зиёди онро фуру мебаранд.

Дар 6-7 моҳагӣ тифлон қобилияти ба якборагӣ нафас кашидану хӯрок хӯрданро доранд, одами калонсол чунин карда наметавонад.

Ҳар қадар даромади мард зиёд шавад, ҳамон андоза хавфи ба занаш хиёнат кардани ӯ меафзояд.

Қади нафари муҷаррад нисбат ба марди оиладор 2, 5 сантиметр паст мешудааст.

Соҳибхоназан ҳар шабонарӯз барои саранҷом кардани рӯзгор 11 километр роҳ мерафтааст.

Ҳар се дақиқа касе дар Замин аз мушоҳидаи Табақҳои паррон (НЛО) хабар медиҳад.

Занҳои кишвари Сенегал ҳафтае 17, 5 соат вақти худро барои дарёфти оби нӯшоқӣ сарф мекунад.

Агар зан дар қазираҳои Гавай ба болои гӯши худ гул монад, ин маънои онро дорад, ки вай хоҳиши издивоҷ карданро дорад. Ҳар қадар ҳаҷми гул калон бошад, аз майли зиёди ӯ ба мардҳо дарак меодааст.

Қариб чоряки аҳолии сайёра дар Хитой зиндагӣ мекунад.

Нафарони чашмақабуд дар торикӣ хубтар мебинанд.

Касоне, ки дурӯғ мегӯянд, ба боло ва тарафи чап нигоҳ мекунад.

Дар Хитойи Ҷанубӣ ба пиёлаи ҷой ба ҷои қанд намак меандозанд.

Таҳияи
Маъруфи БОБОРАҶАБ

ЭЪТИБОР НАДОРАД

Дафтарчаи имтиҳонӣ, ки соли 2011 Донишқадаи соҳибкорӣ ва хизмат ба донишҷӯи факултаи туризм ва хадамоти гумрук Ғафуров Сорбон Хушдиловӣ додааст, бинобар сабаби гум шуданаш эътибор надорад.

Раёсати Иттифоқи меъморони Ҷумҳурии Тоҷикистон ба мудирӣ кафедраи сохтмони шахрӣ ва хоҷагии Донишгоҳи техникии Тоҷикистон, узви Раёсати Иттифоқи меъморони Тоҷикистон Ҳасанов Нозимшо Назокатшоевич нисбати вафоти

МОДАРАШ

ҳамдардии худро баён мекунад.

НАШРИЯИ МАРКАЗИИ ҲИЗБИ
ХАЛҚИИ ДЕМОКРАТИИ ТОҶИКИСТОН

МИНБАРИ ХАЛҚ

www.minbari.halk.tj
E-mail: minbari.halk@bk.tj

Сармуҳаррир

Бахтиёр ҲАМДАМОВ

Рӯзнома моҳи декабри соли 1994 таҳти рақами 309 дар Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон ба қайд гирифта шудааст. Ба хотири гуногунандешӣ матолибе низ нашр мешаванд, ки идораи рӯзнома зимнан метавонад бо муаллифони ҳамақайда набошад ва маъсулияти онро ба дӯш нагирад.

Идораи нашрия навиштаҳои муаллифони дар шакли электронӣ дар ҳаҷми то 4 саҳифаи хуруфи Times New Roman тӣ 14 қабул мекунад.

БАРОИ МАЪЛУМОТ:

Дастгоҳи КИМ ХҲДТ -

тел.: 224-23-90, 224-83-72, 224-49-29,
221-63-21. факс: 224-27-59

Идораи рӯзнома

тел.: 238-72-10, 238-54-61, 238-79-07,
факс: 227-44-94

www.hamsafon.tj

E-mail: minbari.halk@bk.ru

ҲАЙАТИ ЭҶОДӢ:

Қотиби масъул: Маъруфҷон Маҳмудов

Мухаррири масъул: Алиҷон Ҷўраев

Ҳабарнигорон: Солеҳ Юсуфов,

Азамат Дўстов, Хуриносо Ализода,

Ибодуллоҳи Тоҳир,

Гулҳаё Мадимарова

Масъули ҷоп: Мирзоалӣ Юнусов

Хуруфчин: Ҷамила Аҳмадова

Мусаххас: Сабоҳат Худоевбекова,

Суратгир: Тўхтамурод Рўзиев

Саҳифабанд: Фирдавс Таушаров

НИШОНИИ МО:

734018, ш. Душанбе,

х.бони Саъдии

Шерозӣ, 16.

Индекси обуна:

68910

Мақони ҷоп:

нашриёти

«Шарқи озод».

Тетъодди нашр:

50109 нусха

Навбатдор: С.Юсуфов

